Пралетары ўсіх краін, злучайцеся!
Комуністычная партыя (большэвікоў) Беларусі
ЗВЯЗДА
ОРГАН ЦК і МЕНСКАГА АБКОМА КП(б)Б
№ 202 (6178) 1 верасня 1938 г., чацвер ЦАНА 10 КАП.

СЁННЯ Ў ШКОЛАХ ПАЧЫНАЕЦЦА НОВЫ ВУЧЭБНЫ ГОД

Пад сонцам Сталінскай Канстытуцыі расце і выхоўваецца наша шчаслівая дзетвара. Для яе шырока адчынены дзверы да культуры і ведаў. Совецкія школьнікі! З новымі сіламі, са свежай энергіяй—за выдатную вучобу!

Парад фізкультурнікаў у Менску. НА ЗДЫМКУ: група студэнтаў ордэнаноснага Беларускага інстытута фізкультуры перад парадам.

НА ЗДЫМКУ: калона фізкультурнікаў з Барысаўскага раёна праходзіць па плошчы Леніна.

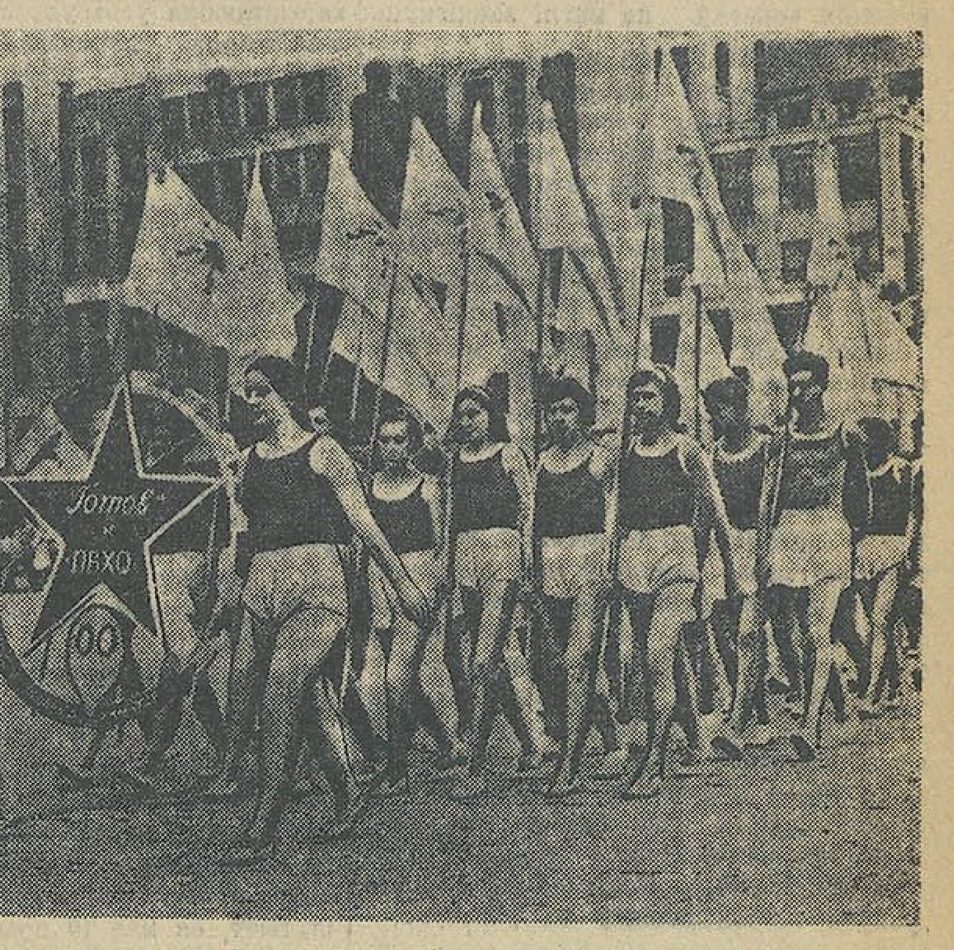

НА ЗДЫМКУ: калона фізкультурнікаў праходзіць па Совецкай вуліцы. Фото Я. Салавейчыка.

ВУЧЫЦЦА НА ВЫДАТНА

Сёння ў школах і вышэйшых навучальных установах пачынаецца новы вучэбны год. З пачуццём вялікай любві да сваёй социялістычнай радзімы, да вялікай партыі Леніна—Сталіна шчаслівая совецкая дзетвара, радасныя юнакі і дзяўчаты пераступяць парог школы, прымуцца за вучобу, за авалоданне ведамі. Пяшчотна і радасна яны скажуць: «Добры дзень, школа!»

Васьмігадовыя дзеці ў школу прыйдуць упершыню. Іх прывядуць шчаслівыя мацеры і бацькі і аддадуць у надзейныя рукі совецкіх педагогаў, нашых школьных выхавацеляў, з поўнай надзеяй на тое, што іх дзеці будуць выхоўвацца ў свядомых грамадзян, палкіх патрыётаў краіны социялізма.

Вялікі клопаты комуністычнай партыі і совецкай улады аб росце культуры і навукі працоўных СССР. Веліч сталінскіх клопатаў аб развіцці асветы народаў совецкай дзяржавы знайшла найярчэйшае адлюстраванне ў лічбах адзінага дзяржаўнага бюджэта, які аднадушна зацверджан народнымі выбраннікамі на Другой Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. Пры абмеркаванні гэтага пытання на Сесіі ў прамовах дэпутатаў прыводзіліся яркія лічбы і факты, якія гавораць аб поўнай перамозе ленінска-сталінскай нацыянальнай палітыкі. Гэта можна прадэманстраваць і на прыкладзе нашай Беларускай Совецкай Социялістычнай Рэспублікі. Замест 685 мільёнаў рублёў, адпушчаных дзяржавай на социяльна-культурныя мерапрыемствы ў БССР у мінулым годзе, дзяржаўным бюджэтам на 1938 год прадугледжана 830 мільёнаў рублёў. Рост бюджэта на социяльна-культурныя мерапрыемствы толькі за адзін год павялічыўся, такім чынам, на 21,2 проц.

У нашай рэспубліцы функцыяніруе зараз 7.069 школ. У іх навучаецца больш 1 мільёна дзяцей, працуе 32.050 настаўнікаў. Дзеці нашай краіны штодзённа адчуваюць на сабе бацькоўскія клопаты нашай партыі, нашага ўрада. Характэрна прывесці толькі адзін прыклад. Калі ў 1914 годзе на народную асвету расходвалася на чалавека каля 60 капеек, то ўжо ў 1937—38 гг. расходвана па 101 рублю на кожнага чалавека. Гэта магчыма толькі ў краіне социялізма, дзе мудры геній вялікага Сталіна ўзняў працоўнага чалавека на небывалую вышыню.

Совецкі народ з радасцю сочыць за развіццём сваіх дзяцей. Шырокія шляхі авалодвання ведамі і багаццем культуры адкрыты перад імі. Партыя большэвікоў, совецкі ўрад ствараюць усе ўмовы для гэтага. Задача заключаецца ў тым, каб органы народнай асветы, настаўнікі скарысталі гэтыя ўмовы і забяспечылі магчымасць нашым дзецям нармальна пачаць вучэбны год з першага-ж дня вучобы і вучыцца сур'ёзна, глыбока, выказваючы гэтым любоў да сваёй мацеры-радзімы.

Задачы вялікай дзяржаўнай важнасці стаяць перад нашай школай і настаўнікамі. Выканаць іх гатоў атрад совецкіх педагогаў, гатова большасць нашых школ. Аднак, мінулы вучэбны год паказаў, што гэтыя задачы поўнасцю яшчэ не выкананы, што на фронце народнай асветы не ліквідаваны вынікі шкодніцтва, не наведзен большэвіцкі [illegible] з будаўніцтвам новых школ. З 60 новых школ да вучэбнага года падрыхтаваны адзінкі, астатнія злачынна марудна будуюцца. Наркамасветы, нізавыя органы народнай асветы праявілі тут недапушчальную бесклапотнасць.

Факты вынікаў мінулага вучэбнага года гавораць і аб тым, што яшчэ не ва ўсіх школах вядзецца сур'ёзная барацьба з педагагічнымі контррэволюцыйнымі вымысламі аб тым, што, моў, у кожным класе немінуч пэўны процант непаспяваючых, другагоднікаў. Вось чаму побач з тым, што мы маем сотні школ, якія дабіліся выдатнай паспяховасці, у нас ёсць яшчэ школы (асабліва ў Менскай і Віцебскай вобласці), дзе другагодніцтва дасягае не адзінак, а дзесяткаў чалавек. З першага-ж дня вучобы ў новым вучэбным годзе трэба аб'явіць бязлітасную барацьбу другагодніцтву, штодня павышаць якасць вучобы, скарыстоўваючы для гэтага ўсе дасягненні педагагічнай навукі. Справа гонару кожнай школы, кожнага настаўніка, асабліва класнага кіраўніка, роля якога велізарная, у гэтым вучэбным годзе не мець другагоднікаў.

Адной з рашаючых і адказных задач школы з'яўляецца барацьба за ўсямернае паляпшэнне палітычнага выхавання дзяцей. Як ні непрыемна, але факт, што ў нашых школах ёсць яшчэ сям-там несовецкія метады выхавання. Возьмем, напрыклад, Ануфрыеўскую школу Мсціслаўскага раёна. У мінулым годзе дырэктар гэтай школы тав. Жарнасекаў выганяў вучняў з урокаў, ужываў фізічныя меры ўздзеяння.

Ці не зразумела, што такія, з дазволу сказаць, метады выхавання нічога агульнага не маюць з прынцыпамі работы совецкай школы. Комуністычнае выхаванне мае на ўвазе штодзённую, крапатлівую работу з вучнем у школе і па-за школай, работу глыбокую і ўдумлівую.

Выхаваць нашу дзетвару ў комуністычным духу можа толькі той настаўнік, які сам прасякнут большэвіцкай ідэйнасцю, адданы партыі і ўраду, які кожны ўрок свой, кожны крок сваёй дзейнасці падпарадкуе ідэям Леніна—Сталіна.

Вядучая роля ў комуністычным выхаванні школьнікаў належыць комсамолу і піонерскім арганізацыям, якія, на жаль, яшчэ дрэнна працуюць. Комсамол павінен прыняць дзейсныя меры, каб палітычнае выхаванне ў школе было выдатным, каб школьнымі важатымі былі лепшыя з лепшых комсамольцаў.

Трэба не забыць таксама бацькоў. Іх роля ў справе комуністычнага выхавання дзяцей велізарная. Яны, як правільна пісалі бацькі вучняў 7-га «б» класа 45-й менскай школы («Звязда» ад 29 жніўня), павінны быць у школе не раз у год, а сістэматычна і адказваць нароўні са школай, настаўнікамі за выхаванне сваіх дзяцей.

Органы народнай асветы абавязаны па-большэвіцку з першага-ж дня вучобы арганізаваць палітычную вучобу настаўнікаў, стварыць усе ўмовы для іх палітычнай адукацыі. Трэба старанна арганізаваць метадычную дапамогу настаўнікам, забяспечваючы якасць кожнага іх урока.

Шырока адчынены дзверы да культуры і ведаў для дзесяткаў мільёнаў вясёлай, здаровай і таленавітай дзетвары [illegible]

[illegible] вялікай партыі Леніна—Сталіна выдатна вучыцца [illegible]

ПЛЕНУМ МЕНСКАГА ГОРСОВЕТА

31 жніўня ў клубе імя Сталіна адбылося пасяджэнне пленума Менскага гарадскога совета. [illegible] аб рабоце Другой Сесіі Вярхоўнага Совета Саюза ССР [illegible] тав. Ванееў.

Пленум выбраў выконваючым абавязкі старшыні горсовета тав. Любіча Еўгенія Фрыдрыхавіча. (БЕЛТА).

МАГУТНАЯ ДЭМАНСТРАЦЫЯ ПАЛКІХ СОВЕЦКІХ ПАТРЫЁТАЎ— АГЛЯД ГАТОЎНАСЦІ МОЛАДЗІ ПАГРАНІЧНАЙ БЕЛАРУСІ

* * *

КРОЧЫЦЬ МАЛАДОСЦЬ...

Дзень 30 жніўня сталіца ордэнаноснай БССР — Менск — перажыла, як адзін з яркіх, святочных дзён. Гэта было незвычайнае свята маладосці, прыгажосці, лоўкасці — парад фізкультурнікаў, прысвечаны 20-годдзю ВЛКСМ.

[illegible]

ГАЗАГЕНЕРАТАРНЫ АЎТАПРАБЕГ ЗАКОНЧАН

Урачыста і радасна сустрэла 30 жніўня Масква ўдзельнікаў газагенератарнага аўтапрабегу [illegible]

[illegible]

„ЕСЛИ ЗАВТРА ВОЙНА...“

Як бурнае мора калышуцца стройныя рады. Па гібкіх бронзавых целах разлілося маладое сонца. Гэта роўным, цвёрдым крокам ідуць маладыя совецкія багатыры. У іх поступе — магутнасць, сіла, прыгожасць і веліч нашай радзімы.

Усё казачнае і багатае жыццё ордэнаноснай Совецкай Беларусі кіпела, біла крыніцай тут, на гулкіх вуліцах, плошчах, на зялёным стадыёне. Як галубы ў руках дэманстрантаў трапяталіся араматныя кветкі. Сярод сцягаў і кветак мора быццам стайкі чырвонагрудых снегіроў мякка і рытмічна танцавалі шчаслівыя дзеці. Як радасна ім уступаць у жыццё! Шырока ляжыць перад імі з вабячай будучыняй светлая дарога ў свет, поўны сонца, разумнай працы, творчасці і шчасця.

Не можа спакойна ўстаяць на месцы сівы, як лунь, палескі дзед. Гледзячы на шчаслівых унукаў, сыноў і дачок абноўленай зямлі, яго сэрца да краёў напаўняецца радасцю. У дзеда за плячыма нібы вырастаюць крылі, міжвольна пачынаюць хадзіць ногі і ён пускаецца ў скокі. Прыгожа танцуе дэлегацыя фізкультурнікаў Палескай вобласці!

Па зялёным бархаце стадыёна плаўна рухаецца вялізная запалкавая каробка. На правым яе баку чырванеюць вялікія літары «Барысаў». Вясёлыя юнакі і дзяўчаты дэманструюць сваю лоўкасць, адвагу, смеласць, майстэрства. Вялікая, жывая, усыпаная кветкамі вырастае перад урадавай трыбунай піраміда.

— Першаму другу фізкультурнікаў таварышу Сталіну гарачае прывітанне!

З дзівоснага вянка рознакаляровых сцягаў падымаецца ў вышыню, як грозны маяк, пабудаваная з лоўкіх і гібкіх цел віцебскіх фізкультурнікаў і фізкультурніц вежа. Гэта сімвал сэрца нашай планеты — Крэмля, над якім ярка пылаюць праменныя крэмлёўскія звёзды. На вежы б'юць куранты. Нясецца магутны пролетарскі гімн «Інтэрнацыянал». Цяпер ён хвалюе сэрца яшчэ глыбей, мацней...

Вясёлы, дзівосны парад! Але і грозны! Ён прадэманстраваў бязмежную любоў і адданасць маладых совецкіх патрыётаў сваёй социялістычнай радзіме, комуністычнай партыі, свайму бацьку, настаўніку і другу таварышу Сталіну.

Грознае, крывавае слова «вайна» не палохае совецкую моладзь. Выхаваная на слаўных традыцыях ленінска-сталінскай партыі, заўсёды бачачая перад сабой вобразы легендарных палкаводцаў Чырвонай Арміі Фрунзе, Чапаева, Шчорса, яна ў любую хвіліну гатова апаясаць несакрушальнай сталёвай сцяной граніцы социялістычнай радзімы. Аб моцныя, налітыя сталінскай сталлю фізкультурныя грудзі зломяць свае галовы шалёзыя ворагі, як бы ні былі яны цвёрдалобыя.

«Всколыхнется страна, велика и сильна
И врага разоб'ем мы жестоко».

Тэмы абароны радзімы прысвечана большасць выступленняў беларускіх фізкультурнікаў.

Вы бачылі, як хвалюецца залітае сонцам сіняе мора, як ціха перакатваюцца сонныя марскія валы? Так перакатваліся і хваляваліся жывыя калоны фізкультурнікаў ордэнаноснага інстытута.

Раптам... працяжны і трывожны вой сірэны абрывае вяселле. Вораг пагражае вайной. Моладзь бярэцца за зброю. Васількові поезд умомант пакрываецца сталёвай броняю і становіцца бронепоездам «Клім Варашылаў».

Граніцы Совецкай Беларусі на замку! У словах песні фізкультурнікаў выліваюцца думкі і пачуцці ўсяго беларускага народа.

Вайны мы не хочам,
Але к бою гатовы!
Ні пядзі зямлі нікаму не дадзім.
Вядзі нас любімы,
Табой мы з'яднаны
Ты наша жыццё —
Дарагі правадыр!

«Если завтра война, если враг нападет» — баявая, агнявая совецкая моладзь узнімае ў паветра яго парты і караблі, прымусіць назаўсёды замоўкнуць варожыя танкі і гарматы.

...Палыхаюць сцягі. Нават сама прырода акампаніруе гэтаму суроваму і радаснаму маршу шчаслівай маладосці. Узняўся пераднавальнічны вецер. Ён палошча шоўк агнявых сцягаў, быццам стараючыся вырваць іх. Моцныя, пругкія рукі ўпэўнена трымаюць сцягі. Вецер адступіў. Ён падхапіў і разнёс далёка-далёка магутную, любімую совецкую песню:

«В целом мире нигде нету силы такой,
Чтобы нашу страну сокрушила,
С нами Сталин родной, и железной рукой
Нас к победе ведет Ворошилов!»

НЯХАЙ ЖЫВЕ СТАХАНАЎСКІ РУХ

Велізарныя поспехі ва ўмацаванні нашай ваеннай магутнасці, у росце індустрыі і народнай гаспадаркі і ўзняцці дабрабыту ўсіх працоўных заснаваны на тым, што социялізм уключае ў сябе, як абавязковую ўмову, развіццё ініцыятывы саміх працоўных да павышэння прадукцыйнасці працы.

Толькі социялізм нараджае стаханаўскі рух. Тэмпы работы ў нас у некаторых галінах выходзяць на першае месца ў свеце. У гэтым заслуга нашага паспяховага руху да вялікай будучыні.

Свет ніколі яшчэ так блізка не падыходзіў да грані страшэннай вайны, перад якой вайна 1914—18 гг. пакажацца нам толькі прыказкай.

Геній таварыша Сталіна арганізоўвае магутнае процідзеянне гэтаму гатоваму разразіцца знішчэнню чалавецтва.

У рабоце па ўмацаванню міру на зямлі таварыш Сталін, Ленінска-Сталінская партыя і совецкі ўрад абапіраюцца на асноўныя сілы: Чырвоную Армію, днямі паказаўшую на справе сваю несакрушальную магутнасць і волю да перамогі, на бурна растучую калгасную гаспадарку і на растучую і мацнеючую рабочую ініцыятыву ва ўзняцці прадукцыйнасці працы — на стаханаўскі рух.

Стаханаўскі рух — у шахтах, на чыгунцы, на заводах і фабрыках, у сельскай гаспадарцы — гэта, перш за ўсё, барацьба за мір, за комунізм.

Той дзень, калі Алексей Стаханаў вырубіў 102 тоны вугалю, быў чорным днём для сусветнага фашызма. Гэта быў дзень, калі ўвесь свет убачыў, як крывая прадукцыйнасці працы ў социялістычным грамадстве крута пайшла ўверх, а крывая прадукцыйнасці працы ў капіталістычных краінах няўхільна прадаўжала падаць. Дзіцяці ясна, што гэта азначае, што гэта прадрашае. Гэта азначае і прадрашае немінучую перамогу комунізма ва ўсім свеце і немінучую чорную пагібель капіталізма з усімі яго звышсучаснымі ізуверскімі формамі.

Няхай жыве стаханаўскі рух!

Няхай жыве ініцыятыва перадавых рабочых, расшыраючых сваім прыкладам гэты рух у самых шырокіх колах працоўных.

Алексей ТАЛСТОЙ.

ПАРТЫЙНАЕ ЖЫЦЦЁ

Ператворым фабрыку ў крэпасць абароны

Таварыш Сталін у сваім адказе прапагандысту тав. Іванову пісаў: «Трэба ўвесь наш народ трымаць у стане мабілізацыйнай гатоўнасці перад тварам небяспекі ваеннага нападу, каб ніякія «выпадковасці» і ніякія фокусы нашых знешніх ворагаў не маглі засцігнуць нас знянацку».

Апошнія падзеі на нашых далёка-ўсходніх граніцах, у раёне возера Хасан, з усёй нагляднасцю паказалі ўсяму совецкаму народу, што імперыялістычныя драпежнікі рыхтуюць напад на першую ў свеце соцыялістычную дзяржаву рабочых і сялян—Саюз Совецкіх Соцыялістычных Рэспублік.

Партыйная арганізацыя менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік», ажыццяўляючы ўказанні правадыра народаў таварыша Сталіна, па-большэвіцку ўзялася за рашучую перабудову і паляпшэнне абароннай работы, за ўмацаванне арганізацыі Асоавіяхіма. Пытанні абароны зараз занялі ў нас цэнтральнае месца ва ўсёй партыйна-масавай рабоце. Перш за ўсё, мы пачалі з умацавання Асоавіяхіма. Для работы ў совет Асоавіяхіма вылучаны лепшыя комуністы, якія любяць ваенную работу. Старшынёй фабрычнага совета выбран адзін з лепшых актывістаў абароннай работы член партыі тав. Гінзбург, яго намеснікам — член партыі тав. Ансілевіч. Новы састаў совета ўзяўся па-большэвіцку за работу.

З вялікім уздымам адзначаў увесь рабочы калектыў фабрыкі традыцыйны дзень совецкай авіяцыі. У зялёным тэатры парка імя Горкага на гэтую ўрачыстасць сабралася звыш трох тысяч рабочых фабрыкі і іх сем'яў. Рабочыя з вялікай цікавасцю слухалі змястоўны даклад аб міжнародным становішчы. Пасля даклада выступілі лепшыя актывісты абароннай работы — парашутыст тав. Баброў, рабочы тав. Рабіновіч і многія іншыя. Выступаўшыя таварышы заклікалі ўсіх рабочых фабрыкі мацаваць абаронную магутнасць нашай краіны, уступаць у рады Асоавіяхіма, уключыцца ў соцыялістычнае спаборніцтва па авалоданню ваеннай справай.

Праводзімыя масавыя мерапрыемствы, звязаныя з абароннай работай, ужо далі станоўчыя рэзультаты. Значна ўзрасла колькасць арганізацыі Асоавіяхіма. Толькі за восем апошніх дзён лік членаў павялічыўся на 155 чалавек. Усяго-ж на фабрыцы ёсць каля тысячы членаў Асоавіяхіма. З іх 200 чалавек—актывісты абароннай работы.

Вялікую работу праводзіць асоавіяхімаўская арганізацыя па ваеннай падрыхтоўцы рабочых. У нас падрыхтавалі 160 варашылаўскіх стралкоў, 22 вадзіцеляў матацыклаў, 7 парашутыстаў, 250 значкістаў ППХА і рыхтуем зараз аднаго пілота без адрыву ад вытворчасці. 350 рабочых нашай фабрыкі свой водпуск правялі ў лагерах Асоавіяхіма.

З ліку актывістаў-асоавіяхімаўцаў выраслі падрыхтаваныя кіраўнікі абароннай работы. Напрыклад, кандыдат партыі тав. Рабіновіч і комсамолкі тт. Рогава і Еўсюціна кончылі курсы інструктараў ППХА і зараз працуюць кіраўнікамі гурткоў на фабрыцы.

Актывісты абароннай работы ў нас карыстаюцца ўсеагульнай павагаю, яны з'яўляюцца лепшымі стаханаўцамі на вытворчасці. Член партыі тав. Кутман узначальвае асоавіяхімаўскую арганізацыю цэха № 1. Гэты цэх з'яўляецца паказальным у пастаноўцы абароннай работы. У змене, дзе працуе тав. Кутман, налічваецца 200 членаў Асоавіяхіма. Прыкладам для іншых з'яўляецца непартыйны большэвік тав. Васілеўскі. Працуючы ў цэху № 3 зборшчыкам членскіх узносаў Асоавіяхіма, ён дабіўся таго, што яго брыгада ахоплена на 100 процантаў членствам. Лепшая работніца тав. Гайдзінберг добра працуе па абмену асоавіяхімаўскіх білетаў. Такіх людзей-актывістаў, якія аддаюць усе свае сілы і веды ўмацаванню абароннай магутнасці нашай радзімы, на фабрыцы сотні.

На фабрыцы ёсць і прызыўнікі, якія ў гэтым годзе павінны будуць пайсці ў рады Чырвонай Арміі. Мы ганарымся тым, што выхаванцы фабрыкі—прызыўнікі—увальюцца ў армію, маючы па некалькі ваенных спецыяльнасцей. Вось, напрыклад, прызыўнік-комсамолец тав. Пашковіч. Гэта знатны парашутыст, ён мае 10 прыжкоў з самалёта. Яго грудзі ўпрыгожваюць чатыры значкі.

Але дасягнутыя поспехі нас не задавольваюць. Совет Асоавіяхіма зараз разгарнуў сетку новых гурткоў, як ППХА, стралковы і інш. Дзесяткі людзей таксама рыхтуюцца да здачы норм на значок ГПА.

Умацоўваючы абаронную работу на фабрыцы, партыйны камітэт улічвае, што 90 проц. калектыва рабочых—гэта жанчыны, з якіх больш 50 проц. моладзі. Вось чаму мы аддаём сур'ёзную ўвагу і разгортванню работы таварыства «Чырвонага Крыжа». Зараз на фабрыцы гэтым таварыствам ахоплена каля 500 чалавек, сярод якіх многія з'яўляюцца значкістамі ГСА. Гэтую арганізацыю ў нас узначальвае стаханаўка фабрыкі член партыі тав. Шостак. Яна добры арганізатар, наладжвае ў цэхах лекцыі, гутаркі.

Не гледзячы на дасягнутыя поспехі, ў рабоце асоавіяхімаўскай арганізацыі мы маем яшчэ рад сур'ёзных недахопаў, а галоўнае — больш паловы рабочых яшчэ не з'яўляюцца членамі Асоавіяхіма.

Партыйная арганізацыя ставіць асноўнай сваёй задачай — дабіцца ліквідацыі недахопаў, тармозячых разгортванне абароннай работы, шырока скарыстоўваючы асоавіяхімаўскі актыў. Пры дапамозе ўсёй грамадскасці фабрыкі мы ператворым нашу фабрыку ў непрыступную крэпасць абароны.

Б. Л. ЛІБЕРМАН,
сакратар парткома менскай швейнай фабрыкі «Кастрычнік».

ПАЛІТЫЧНАЕ ВЫХАВАННЕ КОМСАМОЛЬЦАЎ

У комсамольскай арганізацыі падраздзялення часці, дзе комсоргам тав. Архіпенка, вялікая ўвага аддаецца палітычнаму выхаванню комсамольцаў і несаюзнай моладзі. У падраздзяленні ёсць нямала комсамольцаў з добрай палітычнай падрыхтоўкай, якія па свайму ўзроўню могуць глыбока па першакрыніцах вывучаць творы Маркса, Леніна, Сталіна. Такіх комсамольцаў выявілі і ім даручылі самастойна вывучаць гісторыю партыі па першакрыніцах. Кожны з гэтых таварышоў атрымаў індывідуальнае заданне па пэўнай тэме.

З вялікім жаданнем і інтарэсам узяліся за вучобу комсамольцы тт. Міхайлаў, Кузьмянцоў, Банкаў і іншыя. Ім штодзённа аказваецца ўсямерная дапамога ў самастойнай вучобе.

Адной з мер палітычнага выхавання з'яўляецца таксама выкананне розных комсамольскіх даручэнняў. Тав. Ільіну даручылі правесці некалькі гутарак з моладдзю аб статуце і праграме ВЛКСМ. Да гэтай гутаркі ён старанна падрыхтаваўся, і яна ў яго прайшла вельмі жыва. З вялікай увагай і інтарэсам слухалі яго байцы. Комсамольскае даручэнне тав. Ільін выканаў добра. Такім-жа чынам правёў гутарку комсамолец тав. Кібалаў аб рашэнні V Пленума ЦК ВЛКСМ.

Ал. ЛЮБІМЦАЎ.

На фізкультурным парадзе ў Менску. Фото Я. Салавейчыка.

СЁННЯ ПЕРШЫ ДЗЕНЬ ПРЫЗЫВА Ў РАДЫ ЧЫРВОНАЙ АРМІІ

Канферэнцыя прызыўнікаў Віцебска

Звыш 800 прызыўнікаў—маладых стаханаўцаў фабрык і заводаў Віцебска—былі ўдзельнікамі гарадской канферэнцыі. Яны праслухалі даклад аб міжнародным становішчы і аб задачах прызыўнікаў. З вялікай прамовай выступіў механік-стаханавец фабрыкі КІМ тав. Брэда. Ён заявіў:

— Набліжаецца самы шчаслівы дзень у маім жыцці. Хутка я буду байцом Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі. Гэта для мяне вялікі гонар.

Мы, маладыя патрыёты нашай радзімы, добра ведаем, што фашысцкім псам сняцца сакавітыя землі Совецкай Украіны, прасторы Совецкага Далёкага Усхода, багатыя нівы і лясы Беларусі. Апрача сна ім нічога і ніколі не бачыць. Пры першай спробе напасці на нашу тэрыторыю ўвесь совецкі народ дасць такі адпор, якога яшчэ ніколі не атрымлівалі зачыншчыкі вайны.

Тав. Брэда закончыў сваё выступленне заявай, у якой прасіў датэрмінова залічыць яго ў рады Чырвонай Арміі.

Усе выступленні прызыўнікаў былі прасякнуты гарачым жаданнем хутчэй стаць у рады байцоў доблеснай Чырвонай Арміі. Канферэнцыя паслала прывітальныя пісьмы правадыру народаў таварышу Сталіну і жалезнаму наркому абароны таварышу Варашылаву.

Ваенна-тактычная ігра комсамольцаў

СМАЛЯВІЧЫ. У 2 гадзіны раніцы 29 жніўня трывожны гудок парушыў начную цішыню. Гэта быў сігнал комсамольцам да выхаду на двухдзенную ваенна-тактычную ігру.

Ігра прайшла цікава. Выдатна дзейнічалі роты наступаючых пад кіраўніцтвам тт. Лагуноўскага і Шарбунскага. Рабочы торфзавода, комсамолец тав. Караўка добра справіўся з работай рэдактара ротнай насценнай газеты.

У паходзе, у часе прывалаў палітрукі і агітатары вялі сярод комсамольцаў палітвыхаваўчую работу. Было праведзена некалькі гутарак сярод насельніцтва па папулярызацыі рашэнняў Другой Сесіі Вярхоўнага Совета СССР. За 2 дні арганізавана пяць пярвічных арганізацый Асоавіяхіма, у якія ўступіла 92 чалавекі. Моладдзю закуплена 1.100 працівагазаў.

Будзьце выдатнымі байцамі Чырвонай Арміі!

Пісьмо мацеры прызыўнікаў

У гэтым годзе ў Чырвоную Армію ўходзяць два сыны Гіты Кунінай, члена віцебскай арцелі «Чырвоны Кастрычнік». Тав. Куніна звярнулася ў рэдакцыю газеты «Віцебскі рабочы» з пісьмом, у якім піша:

— Мы, я і муж, ні на адну хвіліну не забываліся аб тым, што сваіх дзяцей трэба выхоўваць у духу бязмежнай адданасці нашай любімай радзіме. Мы пасылаем сваіх сыноў у рады Рабоча-Сялянскай Чырвонай Арміі з цвёрдым перакана314нем, што яны не заплямяць рабочую сям'ю, будуць чэснымі, адданымі сынамі народа. У гэты радасны час, калі яны павінны ўйсці ў Чырвоную Армію, я хачу сказаць ад свайго імя і ад імя майго мужа:

Сыны мае! Моцна трымайце баявыя вінтоўкі. Авалодвайце складанай ваеннай справай. Будзьце выдатнымі байцамі нашай роднай арміі, а ў патрэбны час, калі праб'е баявая трывога,—будзьце ў першых радах абаронцаў нашага шчасця. Біце ворага так, каб яму не павадна было саваць сваё свіное рыла ў наш совецкі агарод.

Пераход у працівагазах

АСІПАВІЧЫ. У гонар XX гадавіны Ленінска-Сталінскага комсамола, надыходзячага Міжнароднага юнацкага дня і пачатку прызыва ў Чырвоную Армію комсамольскі камітэт і совет асоавіяхімаўскай арганізацыі ст. Асіпавічы 30 жніўня арганізавалі масавы пераход у працівагазах па маршруту Асіпавічы—Верайцы—Асіпавічы.

У пераходзе прынялі ўдзел 230 чалавек моладзі. Сярод іх—69 прызыўнікаў, 33 значкісты ГПА, 29 ВС і 97 ППХА. Пад гукі аркестра бадзёра крочыла моладзь. Адлегласць 11 кіламетраў была пройдзена за 2 гадзіны.

У гэты дзень у клубе чыгуначнікаў адбыўся вечар, прысвечаны прызыву 1917-18 гг. нараджэння. Пасля даклада сіламі ўдзельнікаў гуртка самадзейнасці клуба была паказана вялікая мастацкая частка.

УСЕСАЮЗНАЕ СОЦЫЯЛІСТЫЧНАЕ СПАБОРНІЦТВА ЖЫВЁЛАВОДАЎ

Калгаснікі Хоценскага раёна, Харкаўскай вобласці, звярнуліся да ўсіх калгаснікаў і работнікаў жывёлагадоўчых соўгасаў з заклікам арганізаваць усесаюзнае соцыялістычнае спаборніцтва ў жывёлагадоўлі. Яны абавязаліся паспяхова выканаць дзяржаўны план развіцця жывёлагадоўлі, узняць прадукцыйнасць стада, узорна падрыхтавацца да зімоўкі жывёлы.

Наркамзем СССР і ЦК профсаюзаў работнікаў зямельных органаў, падтрымліваючы ініцыятыву хоценскіх калгаснікаў, устанавілі прэміі для лепшых калгаснікаў, соўгасаў і раёнаў, якія, паспяхова выканаўшы дзяржаўны план, даб'юцца агульнага значнага палепшання жывёлагадоўлі.

Пяці лепшым раёнам, заваяваўшым першынства ў спаборніцтве, будуць уручаны пераходныя чырвоныя сцягі Наркамзема СССР і ЦК профсаюзаў і выдана па легкавой машыне, па два матацыклы і па 10 тысяч рублёў для прэміравання перадавых работнікаў жывёлагадоўлі.

Дзесяць лепшых калгасаў, тры жывёлагадоўчыя соўгасы, тры конныя заводы, племрассаднік атрымаюць кожны аўтамашыну і 5 тысяч рублёў для прэміравання асобных работнікаў.

Наркамзем СССР і ЦК профсаюзаў устанавілі фонд у 100 тысяч рублёў для прэміравання стаханаўцаў і перадавых арганізатараў жывёлагадоўлі ў калгасах і соўгасах.

Першая праверка рэзультатаў спаборніцтва праводзіцца 1 студзеня 1939 года. Агульныя вынікі будуць падведзены да 1 мая, пасля выхаду жывёлы на пасьбішча. (БЕЛТА).

ПАДПІСАЛІ—І З ПЛЕЧ ДАЛОЎ

У мінулым годзе міжкалгасны абмен і план сартавых пасеваў у Палескай вобласці амаль быў сарван. Аднак, кіраўнікі раёнаў і вобласці не ўлічылі мінулагодніх урокаў і не змагаюцца за тое, каб як можна большая плошча была засеяна сартавым насеннем.

Па плану калгасы вобласці павінны засеяць 3.579 гектараў жыта і 11.723 гектары азімай пшаніцы сартавым насеннем. Частка гэтага насення павінна паступіць са складаў Дзяржсортфонда, а частка за лік міжкалгаснага абмену. Да пачатку сяўбы насенне трэба было поўнасцю падрыхтаваць і абмяняць.

Сяўба ў вобласці праводзіцца звычайным насеннем. Са складаў Дзяржсортфонда калгасы на 25 жніўня атрымалі толькі 550 цэнтнераў сартавога жыта, што складае 17 проц. да плана. Пшаніцы яны павінны атрымаць 2.413 цэнтнераў, але ні адзін калгас яшчэ не атрымаў ні аднаго цэнтнера.

Яшчэ горшае становішча з міжкалгасным сортаабменам. Не гледзячы на такі прарыў, у аблза і ў раённых зямельных аддзелах пануе цішыня і спакой.

Начальнік аблза тав. Ледзенеў і загадчыкі райзямаддзелаў, відаць, мяркуюць міжкалгасны абмен праводзіць пасля заканчэння сяўбы. Замест канкрэтнага кіраўніцтва сортаабменам яны пайшлі на больш лёгкі, бестурботны шлях—давалі калгасам планы і на гэтым супакоіліся. «Падпісалі—і з плеч далоў»... грыбаедаўскі Фамусаў і ў наш час знайшоў сабе падражальнікаў.

Яшчэ і на сёння ў аблза і райзем-аддзелах няма ніякіх даных аб ходзе міжкалгаснага абмену. Вось характэрны адказ старшага агранома мазырскага райза тав. Цярэнцьева:

— У нас пакуль-што ніякіх даных няма. Мы толькі 3—4 дні назад паслалі калгасам планы, дзе яны павінны абмяняць насенне.

Старшы аграном Нараўлянскага райза тав. Фарбер заяўляе: «Дакладна не скажу».... Потым-жа ён вымушан быў прызнацца, што міжкалгасным абменам райза не займаецца.

У мінулым годзе пры сяўбе сартавым насеннем многа было дапушчана грубых памылак, у прыватнасці, парушалі ізаляцыю, ад чаго дзесяткі гектараў сартавых пасеваў прышлося забракаваць. Такія факты былі ў калгасе імя Калініна, Мозырскага раёна. З прычыны незахавання ізаляцыі забракавана 110 гектараў сартавых пасеваў. Зараз у гэтым раёне зноў паўтараецца практыка мінулага года. Калгас «Чырвоны партызан», Слабадскога сельсовета, пасеяў сартавым насеннем, а старшыня суседняга калгаса «Калгаснік Мазыршчыны» Ганчар, не захоўваючы ізаляцыі, побач пасеяў звычайнае жыта. Гэты шкодніцкі факт у раёне і вобласці не атрымаў адпору.

С. БАЧУРА.

ЗАТРЫМЛІВАЮЦЬ СЦЯГВАННЕ ХУТАРОЎ

Пасля апублікавання пастановы ўрада аб аказанні дапамогі калгаснікам, якія перасяляюцца з хутароў у калгасныя цэнтры, 396 двароў калгаснікаў Чашніцкага раёна падалі заявы аб перасяленні іх з хутароў у цэнтр калгаса.

За прайшоўшы час гэтага года з хутароў перасялілася толькі 117 гаспадарак. Перасяленне затрымліваецца з-за нясвоечасовага афармлення дакументаў на атрыманне крэдытаў. З паданых 130 заяў аб прадастаўленні крэдытаў афармлена толькі 12.

У калгасе «Чырвоны пахар», Вяхоўскага сельсовета, 10 калгаснікаў пажадалі перасяліцца ў цэнтр. Аднак старшыня гэтага калгаса тав. Дарашкевіч нічога не зрабіў, каб аформіць дакументы. У выніку калгаснікі не змаглі атрымаць крэдыты.

162 хутары налічваюцца ў калгасах Цяпінскага сельсовета, але перасяленне яшчэ не распачата.

У справе сцягвання хутароў кіраўніцтва чашніцкай райза і сельсоветы праяўляюць поўную бяздзейнасць.

ВОЛКАЎ.

КОННЫЯ МАЛАТАРНІ НЕ ПРАЦУЮЦЬ

Марудна малоцяць збожжа ў калгасах Грыбавецкага сельсовета, Кіраўскага раёна. З 30 конных малатарань працуюць толькі чатыры. У калгасах імя Лекерта, «Барацьба», імя Леніна, «Першае мая» малатарні зусім не працуюць. Неадрамантаваныя, яны валяюцца за гумнамі. Старшыні-ж калгасаў роўнадушна разважаюць:

— Да зімы хопіць часу, памалоцім.

У калгасе імя Леніна малаціць зусім не пачыналі. Калгас яшчэ не разлічыўся з дзяржавай па абавязковых пастаўках збожжа і зусім не падрыхтаваў насення да азімай сяўбы.

У калгасе імя Максіма Горкага конная малатарня працуе толькі па 6—7 гадзін у суткі. Калгаснікі на малацьбу выходзяць вельмі позна, у 10 гадзін, робяць вялікія абедзеныя перапынкі, а таму і тэмпы работы вельмі павольныя.

Не лепш працуюць у гэтым сельсовеце і складаныя малатарні Бераснёўскай МТС. У калгасе імя Варашылава складанай малатарняй за 12 дзён намалочана толькі 16 тон збожжа; яна замест 20 гадзін у суткі працуе толькі 8.

Кантроль з боку райза і МТС за ходам абмалоту адсутнічае. Работнікі райза ў калгасах бываюць вельмі рэдка і практычнай дапамогі не аказваюць.

Гр. ОСІПАЎ.

МОЛАДАСЦЬ, ПРЫГОЖАСЦЬ І СІЛА

СВЯТА НА СТАДЫЁНЕ „ДЫНАМА“

Дзесьці за сцяной высокай трыбуны звонка заспяваў матор. На чорную дарожку, акаймляючую зялёнае поле стадыёна, імкліва выскачыў матацыкл. На ім у напружаных позах чатыры спартсмены. Дзяўчына з гранатай у руцэ пільна глядзіць у далячынь. За ёю юнакі з вінтоўкамі ў руках. Нізка прыгнуўся к рулю быстрай машыны вадзіцель. Над галовамі гэтай групы, адлюстроўваючай мабілізацыйную гатоўнасць совецкага народа,—алы сцяг з вытканымі на ім партрэтамі геніяльных правадыроў перадавога і прагрэсіўнага чалавецтва Леніна і Сталіна.

Так пачалося свята на стадыёне «Дынама».

Услед за першым матацыклам на стадыёне з'яўляецца другі, трэці.. дзесяты. Быстрыя машыны служаць пастаментамі цудоўных жывых скульптур.

На невялікіх машынах змяшчаюцца 3—4 і нават 5 фізкультурнікаў. І не толькі змяшчаюцца. Яны ствараюць выдатныя спартыўныя групы. Вось юнак і дзяўчына, стоячы на хісткай пляцоўцы, высока падымаюць эмблему Совецкага Саюза—серп і молат. Вось імчацца адна за адной групы гімнастаў, пабудаваўшых піраміду. На адным матацыкле—сапраўдная рухомая крэпасць. Уперадзе кулямётчык, падрыхтаваўшы к бою сваё грознае ўзбраенне. Над ім дзяўчына-снайпер з вінтоўкай ля пляча.

На стадыён выскакваюць дзесяткі матацыклаў. Імчацца, нібы паветраныя знішчальнікі, красачна афармленыя крыллямі і невялікімі прапелерамі, машыны, узброеныя кулямётамі. Вадзіцелі ў працівагазах, вадзіцелі ў процііпрытных касцюмах, вадзіцелі-дзяўчаты з санітарнымі сумкамі за плячыма ўпэўнена вядуць свае машыны.

.. Сотні школьнікаў выбягаюць на поле. Стадыён расквітнеў нежнабелымі астрамі, бархатнай гваздзікай, чырвонымі геаргінамі. Школьнікі Менска з вялікімі вянкамі з жывых кветак у руках пачынаюць сваё выступленне. Яны выконваюць масавы пластычны танец і заканчваюць яго гучнымі словамі,—«Вялікаму Сталіну піонерскі салют».

На фізкультурным парадзе ў Менску. НА ЗДЫМКУ: фізкультурнікі-дынамаўцы праходзяць каля ўрадавай трыбуны. Фото Ротштэйна.

Тысячы гледачоў адказваюць грамавой авацыяй у гонар творца бязвоблачнага дзяцінства юных шчаслівых грамадзян совецкай краіны.

На зелені стадыёна—фізкультурнікі Палескай вобласці. Яны выконваюць складаны комплекс гімнастычных рухаў. У далечыні раздаюцца гукі гармошкі. Ансамбль песні і пляскі Хойніцкай МТС выдатна выконвае народны танец «Крыжачок». У першай пары танцуючых—убелены сівізной калгаснік Рэзнічанка.

Бурную, поўную захаплення пляску перарывае сігнал трывогі. Момант—і ў руках фізкультурнікаў з'яўляецца зброя. У песным строі, па-чырвонаармейску чаканячы крок, з баявой песняй:

«Если завтра война,
Если завтра в поход,
Будь сегодня к походу готов»

яны ўходзяць са стадыёна, дэманструючы гатоўнасць арміі совецкіх фізкультурнікаў даць сакрушальны адпор любому ворагу.

На полі з'яўляецца нібы самалёт. Строй фізкультурнікаў спартыўнай школы адлюстроўвае акрэсленне яго крылляў, фюзеляжа, матораў. Самалёт рассыпаецца, каб ператварыцца ў зацейліва пабудаваную піраміду з загарэлых мускулістых цел.

.. Па краях стадыёна выстрайваюцца дзве шарэнгі статных і сільных юнакоў і дзяўчат. Яны спяваюць:

«Звонки, как птицы, одна за другой
Песни летят над советской страной.
Весел напев городов и полей—
«Жить стало лучше
Жить стало веселей».

Песняй пачынае сваё выступленне дэлегацыя Магілеўскай вобласці. У яе саставе многа дзяцей. Яны лёгка і прыгожа танцуюць «Лявоніху». Але калі ў вясёлую музыку аркестра ўрываюцца трывожныя ноты, фізкультурнікі быстра злучаюцца ў баявую калону, грозна гучаць словы:

— «Пяди одной не уступим врагу».

Над галовамі фізкультурнікаў з'яўляецца пераможны сцяг—партрэт вялікага Сталіна. З гэтым сцягам, з імем Сталіна ў сэрцы совецкі народ пойдзе ў пераможны бой, калі яму навяжуць яго.

Лес зялёных ёлак. З-за іх з'яўляюцца юнакі з вінтоўкамі ў руках. Так пачынаецца выступленне фізкультурнікаў Гомельскай вобласці. Яны паказваюць складанае практыкаванне з вінтоўкамі. Паміж радамі юнакоў з'яўляюцца дзяўчаты. Фізкультурнікі, паказваюць прыгожыя пластычныя практыкаванні, будуюць складаныя піраміды, адна з гэтых пірамід сімвалізуе брацкае садружаства рэспублік Совецкага Саюза. У прыгожым афармленні з мускулістых стальных целззяюць гербы адзінаццаці роўнапраўных сяцёр, адзінаццаці рэспублік.

«У нас ёсць што абараняць, ёсць каму абараняць, ёсць чым абараняць». Гэтыя словы выбрала сваім дэвізам дэлегацыя Віцебска. Яна пачынае сваё цудоўнае выступленне пабудовай гігантскай піраміды, паказваючай Крэмль. На стадыёне ў абрамленні палыхаючых на ветры сцягаў горда высіцца Крэмлёўская вежа, увенчаная пяцікантовай звяздой.

Праз некалькі секунд фізкультурнікі рассыпаюцца па полі, пачынаючы паказ гімнастычнага майстэрства. Уперадзе—цяжкаатлёты. Яны, нібы іграючы, лёгка перакідваюць у руках цяжкія гіры. Гімнастычныя іґры змяняе пляска. Шчаслівая моладзь радасна спявае і танцуе. Але калі прагучэў сігнал трывогі—яна з хуткасцю падрыхтавалася да бою. З вінтоўкамі ў руках разбягаюцца баявыя ўзводы. Сцены мірнага Крэмля ашчаціньваюцца гарматамі. Няхай толькі сунецца вораг.

«... На вражьей земле мы врага разгромим
Малой кровью, могучим ударом».

Парад фізкультурнікаў у Менску. НА ЗДЫМКУ: частка афармлення калоны дынамаўцаў. Фото Ротштэйна.

Зноў адзін з куткоў стадыёна ператвараецца ў лясную палянку. Пасярэдзіне яго высіцца гіганцкая каробка запалак. Барысаўская дэлегацыя, спаборнічаючы з іншымі ў прыгожасці выканання і майстэрстве выдумкі, паказвае спартыўнае практыкаванне і вясёлыя танцы.

... На стадыён уязджае ліловы скарасны паравоз і вагоны экспрэса, на якіх «прыехалі» студэнты ордэнаноснага Інстытута фізічнай культуры на Красную плошчу ў Маскве, каб паказаць сваю выдатную інсцэніроўку. Складаныя комплексы гімнастычных практыкаванняў, танцы, высокія піраміды змяняюць адзін другі. Студэнты паказваюць здзіўляючае майстэрства. Нельга не захапляцца іх сілай, лоўкасцю, прыгожасцю добра натрэніраваных цел.

Сігнал трывогі. Танцуючыя пары ўжо з вінтоўкамі ў руках. Экспрэс пакрываецца броняй. На паравозе гараць словы «Клім Варашылаў». Фізкультурнікі будуюць велічную піраміду.

— «Вядзі нас, любімы!»—грымяць словы баявога атрада фізкультурнікаў.

— Вядзі нас, любімы!—Гэтыя словы з любоўю і гордасцю паўтарае ўся совецкая моладзь. Вядзі нас, любімы!—Гэтымі словамі адкажа ўвесь шчаслівы і свабодны совецкі народ, калі вораг працягне свае лапы.

СЁННЯ ПАЧЫНАЕЦЦА НОВЫ ВУЧЭБНЫ ГОД

З НОВЫМІ СІЛАМІ І ЭНЕРГІЯЙ ЗА ВУЧОБУ, ЗА АВАЛОДАННЕ ВЕДАМІ!

* * *

За высокую паспяховасць

Наступіў радасны дзень. У школу заходзяць вучні і настаўнікі, весела вітаюцца. На тварах жыццерадасныя ўсмешкі.

Вучаніцы шостага класа — выдатніца Чарвакова Таня і яе падруга Агеева Аля гавораць:

— Надакучыла гуляць. Хочацца вучыцца. Будучы на дачы, мы не забывалі пра вучобу. Самі пісалі рускія і беларускія дыктоўкі, рашалі задачы.

Нязмерная цяга да вучобы ў нашых шчаслівых совецкіх дзяцей. І гэта не дзіўна, школа ўпрыгожвае іх жыццё, яна для іх з'яўляецца родным, любімым домам.

Гасцінна расчыняе дзверы для вучняў 4-я сярэдняя сталінская школа імя Кірава ў Менску. Гэта школа, як дзесяткі і сотні іншых у рэспубліцы, добра падрыхтавалася да сустрэчы дзяцей. Да бляска нацёрты падлогі ў класах і калідорах, прыгожа пафарбаваны і пакрыты лакам парты, класныя дошкі. Прыведзены ў належны парадак і папоўнены фізічны і геаграфічны кабінеты, да ўсіх класаў прымацаваны класныя кіраўнікі. Ужо складзен расклад заняткаў на першую пяцідзёнку.

Загадзя прадумалі планы сваёй работы настаўнікі. Выкладчык матэматыкі Філасаф Дзем'янавіч Панкавец яшчэ летам падабраў рад новых задач, усебакова іх прадумаў. Географ тав. Пранашынскі своечасова пазнаёміўся з новымі падручнікамі, раздабыў метадычную літаратуру, ужо склаў гадавы план работы.

Гаворачы аб пачатку вучэбнага года і падрыхтоўцы да яго настаўнікаў, нельга абыйсці маўчаннем таго, што ў нашай рабоце яшчэ ёсць вялікае зло—другагодніцтва. Па аднаму толькі Менску другагоднікаў набіраецца сотні. А ўсе ўмовы для таго, каб ліквідаваць другагодніцтва, у нас ёсць. Усё залежыць ад пастаноўкі нашай выхаваўча-вучэбнай работы, ад пастаноўкі работы з бацькамі. Неабходна, каб кожны настаўнік, пачынаючы заняткі, з першага-ж дня дэталёва прагледзеў класныя журналы з мінулага года, рэзультаты веснавых іспытаў і тут-жа выявіў слабыя месцы ў так званых адстаючых вучняў. І самае важнае—высветліць, ці з'яўляюцца гэтыя месцы хранічнымі або выпадковымі. У выніку, настаўнік зможа ўбачыць перад сабою не толькі клас у цэлым, а кожнага вучня ў паасобку, убачыць усе асаблівасці вучня, зможа прымяніць да кожнага вучня асобы падыход, індывідуальны метад. А такога падыходу, такога метада нам часта не хапае Не кожны настаўнік адкажа на пытанне: «Чым-жа трэба дапамагчы вучню? Дзе ў яго слабае месца, які размер яго прабелу?»

У нашай школе ёсць вучань Толік Л. Здольны хлапчук, але на працягу усёй першай чвэрці мінулага года атрымліваў дрэнныя адзнакі па мове. Настаўнік часта думаў, як палепшыць яго адносіны да вучобы. І гэта настаўніку ўдалося амаль выпадкова. Было так. Перад вучнямі класа была пастаўлена задача падабраць сказы, у якіх быў-бы дзейнік і выказнік, прычым сказы павінны быць мастацкімі. Было многа пацабрана сказаў. Настаўнік папрасіў падабраць яшчэ лепшыя. Клас задумаўся. І вось настаўнік бачыць, што рука Толіка Л. пацягнулася ўгору. Толік любіў літаратуру і падабраў надзвычай прыгожы сказ з прамовы дзеда Талаша («Дрыгва»). Клас здзівіўся ад нечаканасці, бо ніхто не верыў у сілы Толіка. Настаўнік гэты момант адразу-ж скарыстоўвае. Ён адзначае перад класам Толікаву знаходку і гаворыць, што за яе Толіку ставіць добрую адзнаку, паставіў-бы «выдатна», каб Толік яшчэ сказаў, што называецца дзейнікам і выказнікам. Вочкі ў хлапчука засвяціліся радасцю. У канцы ўрока Толік папрасіў настаўніка, каб ён яго і заўтра выклікаў, паабяцаўшы добра падрыхтавацца. Гэта настаўнікам было зроблена. Але чаму Толік сам стаў прасіцца, каб яго выклікалі адказваць урок? Адказ тут просты. Хлапчук адчуў прыемнасць прыгожай адзнакі. Гэтага хапіла, каб Толік змяніў свае адносіны не толькі да мовы, але і да іншых прадметаў, бо і па іншых прадметах таксама атрымаўся пералом у Толіка пасля гэтага выпадку.

Такіх прыкладаў можна прывесці многа. Усе яны гавораць за тое, што падыход да кожнага вучня павінен быць своеасаблівы, разнастайны, індывідуальны. А гэта разам з добра наладжанай палітвыхаваўчай работай, работай з бацькамі будзе той асновай, на базе якой мы зможам ліквідаваць другагодніцтва, непаспяховасць вучняў, іх адставанне, — выхаваць у дзяцей пачуцці совецкага патрыятызма, прывіць у іх яшчэ большую любоў да сваёй соцыялістычнай радзімы, да партыі Леніна—Сталіна. А ў нас для гэтага створаны ўсе ўмовы. У нас—цудоўныя школы-палацы, у нас—прыгожыя клубы, найлепшае абсталяванне. У нас—здольная, жыццерадасная дзетвара працоўных.

Н. ВАРАНЕЦКІ,
настаўнік 4-й сярэдняй сталінскай школы г. Менска.

ГАНАРУСЯ ЗВАННЕМ СОВЕЦКАГА НАСТАЎНІКА

Пачэсная і ганаровая праца совецкага настаўніка. Адчуваеш вялікае задаволенне, калі дапамагаеш у фарміраванні светапогляду маладога чалавека совецкай краіны.

У нашай совецкай школе ўсё выкладанне падпарадкавана адной мэце — комуністычнаму выхаванню юных патрыётаў нашай радзімы, усебакова адукаваных і культурных будаўнікоў соцыялістычнага грамадства.

На настаўніцкай рабоце я ўжо 11 год. Увесь час выкладаю гісторыю народаў СССР і гісторыю новага часу У сваёй настаўніцкай практыцы я стараюся на матэрыяле багатага мінулага і гераічнага совецкага народа, яго многавекавой барацьбы з чужаземнымі варварамі і баярамі, царамі і памешчыкамі, на біяграфіях вялікіх мужоў навукі, на гераічным жыцці Леніна, Сталіна і іх баявых саратнікаў выхоўваць у дзяцей пачуццё бязмежнай любві да радзімы, любоў да навукі, настойлівасць, упартасць і мужнасць — рысы, якія атрымалі сваё поўнае развіццё толькі ў нашай краіне пад яркімі праменнямі сталінскага сонца.

Наша школа лічыцца па сваёй рабоце добрай. Нашы вучні з захапленнем вучацца, паказваюць добрыя поспехі.

Партыя і ўрад стварылі для совецкага настаўніцтва нечуваныя ў гісторыі чалавецтва ўмовы. Совецкі настаўнік акружан гарачай любоўю і клопатамі ўсяго народа. Гэта абавязвае нас да таго, каб мы ўсе свае сілы, усё сваё майстэрства аддалі выхаванню маладых совецкіх патрыётаў, гатовых па першаму закліку стаць на абарону сваёй соцыялістычнай радзімы.

Р. З. ПАЛОЙКА,
выкладчык гісторыі 45-й школы гор. Менска.

Лёві Дворкіну і Раі Салаўёвай споўнілася 8 год. Яны прыняты ў першы клас 47-й менскай школы. Сёння яны, радасныя і бадзёрыя, увойдуць ва ўтульныя класы совецкай школы.
Фото Л. Мазелева і Б. Вернера (СФ).

ПАЖАДАННІ МОЛАДЗІ МАЁЙ РАДЗІМЫ

Што-б я хацеў пажадаць моладзі маёй радзімы, прысвяціўшай сябе навуцы?

Перш за ўсё—паслядоўнасці. Аб гэтай важнейшай умове плённай навуковай работы я ніколі не змагу гаварыць без хвалявання. Паслядоўнасць, паслядоўнасць і паслядоўнасць!

З самага пачатку сваёй работы прывучыце сябе да строгай паслядоўнасці ў накапленні ведаў.

Вывучыце азы навукі, перш чым прабаваць узыйсці на яе вышыні.

Ніколі не бярыцеся за паследуючае, не ўсвоіўшы папярэдняе.

Ніколі не прабуйце прыкрыць недахоп сваіх ведаў хаця-б і самымі смелымі пагадкамі і гіпотэзамі. Як-бы ні цешыў ваш позірк сваімі пераліваміі гэты мыльны пузыр, ён немінуча лопне, і нічога, апрача канфуза, у вас не астанецца.

Прывучыце сябе стрыманасці і цярпенню. Навучыцеся рабіць чорную работу ў навуцы. Вывучайце, супастаўляйце, накапляйце факты!

Як ні дасканала крыло птушкі, яно ніколі не змагло-б узняць яе ў вышыню, не апіраючыся на паветра. Факты—гэта паветра вучонага, без іх вы ніколі не зможаце ўзляцець. Без іх вашы «тэорыі»—пустыя потугі.

Але вывучаючы, эксперыментуючы, назіраючы, старайцеся не аставацца ў павярхоўнасці фактаў. Не ператварайцеся ў архіварыусаў фактаў. Прабуйце праніквуць у тайну іх узнікнення. Настойліва шукайце законы, імі кіруючыя.

Другое—скромнасць. Ніколі не думайце, што вы ўжо ўсё ведаеце. І як-бы высока ні ацэньвалі вас, заўсёды майце мужнасць сказаць сабе—«я невук».

Не давайце гардыні авалодаць вамі. З-за яе вы будзеце ўпірацца там, дзе патрэбна згадзіцца, з-за яе вы адмовіцеся ад карыснай парады і дружнай дапамогі, з-за яе вы страціце меру аб'ектыўнасці.

У тым калектыве, якім мне прыходзіцца кіраваць, усё робіць агульная атмасфера. Мы ўсе ўпражаны ў адну агульную справу і кожны рухае не па меры сваіх сіл і магчымасцей. У нас часта і не разбярэш, што «маё» і што «тваё», але ад гэтага наша агульная справа толькі выйгрывае.

Трэцяе—гэта страсць. Памятайце, што навука патрабуе ад чалавека ўсяго яго жыцця. Калі ў вас былі-б два жыцці, то і іх-бы нехапіла вам. Вялікага напружання і вялікай страсці патрабуе навука ад чалавека.

Будзьце страсны ў вашай рабоце і ў вашых шуканнях!

Наша радзіма адкрывае вялікія прасторы перад вучонымі, і патрэбна аддаць належнае—навуку шчодра ўводзяць у жыццё ў нашай краіне. Да апошняй ступені шчодра!

Што-ж гаварыць аб становішчы малалога вучонага ў нас? Тут-жа ясна і так. Яму многае даецца, але з яго і многае спытаецца. І для моладзі, як і для нас, пытанне чэсці—апраўдаць тыя вялікія ўпаванні, якія ускладае на навуку наша радзіма.

Акадэмік І. П. ПАЎЛАЎ.

(Пісьмо І. П. Паўлава было апублікавана ў журнале «Тэхніка моладзі», № 2—3, 1936 г.).

* * *

Школа ў вёсцы Замошша

Між крывабокіх, з саламянымі стрэхамі хатах, пасярэдзіне вёскі стаіць невялікі домік. Гэта двухкласная царкоўна-прыходская школа Замошскай воласці.

У пачатку снежня раскрываліся дзверы школы. На адзіна-два чалавекі з 40 вёсак воласці збіралася дзетвара на вучобу.

У памяшканні школы—паўзмрок. На сценах віселі партрэты цара і царыцы, а ў куце — запыленыя павуцінем абразы. Два цесных пакоі запоўнілі 60 дзяцей. З першагодкамі займаецца дачка папа Бяляева, а старэйшых вучыць настаўнік Вадзейка.

Клас. На пярэдніх партах сядзяць «дружкі»—сыны валаснога старшыны Санковіча і старасты Пацкевіча і Балоўскага. За імі размясціліся тоўстыя, пухлашчокія пісарчукі Ілімчыкі, шалуны і задзіры — сын ураднiка Яцко і аб'ездчыка Аўсяніка. Далей сядзелі дзеці астатняй вясковай «знаці» — кулакоў Шыманскіх, Зміцярэўскіх, Санковічаў. Толькі на самых задніх партах туліліся некалькі дзяцей серадлякоў і беднякоў. Ва ўсёй школе было толькі тры дзяўчынкі.

Першым у клас заходзіць поп Бяляеў. Дзетвара паднімаецца з месц, пачынаецца малітва. Глуха і нудна гучыць «Отче наш».

Заняткі. Ідзе ўрок «закона божага».

— Раскажы пра святога Паўла, — звяртаецца бацюшка да белагаловага хлопчыка ў зрэбнай і парванай кашулі.

— Не ведаю, — палахліва адказвае той.

— Не ведаеш? — пранізваючы злымі вачыма малога, іранічна перапытвае поп. Трасучы барадой, раззлаваны, ён падбягае да хлапчука, хапае яго за валасы і цягне на сярэдзіну класа.

— Анафема, ірад, не ведаеш закона божага? — рычыць бацюшка.—За гэта будзеш стаяць да абеда на каленях.

Настаўнік Вадзейка і папоўна вучылі дзяцей мала, а больш іх лупцавалі лінейкамі. На працягу зімы адных са школы праганялі, іншыя самі ўцякалі. Калі наступалі экзамены, то школу заканчвалі толькі дзеці кулакоў, царкоўнікаў і валасных чыноўнікаў.

**
*

Прайшло дваццаць год. На тэрыторыі былой Замошскай воласці совецкая ўлада пабудавала чатыры сярэднія школы, 6 НСШ і 30 пачатковых школ. У той-жа вёсцы Замошша зараз ёсць вялікая сярэдняя школа.

— Напярэдадні новага вучэбнага года ў школу прыйшла група рабят. Ім хацелася азнаёміцца са справамі школы.

Захопленыя і задаволеныя глядзелі Надзя і Коля на свой клас.

— Як прыгожа! — у адзін голас прагаварылі рабяты.

Сцены класа выбелены, а знізу размалёваны пад колер [illegible] фарбай. На чыста вымытай падлозе ў радочак стаяць новыя, прыгожыя парты. Ля сцяны вісіць [illegible] дошка. На сценах красуюцца партрэты любімых правадыроў.

Уся школа падрыхтавана сустрэла новы вучэбны год. 8 класаў адрамантаваны, прыведзены ў парадак. На зіму завезена 90 кубаметраў сухіх дроў.

Школа забяспечана ўсім неабходным. Бібліятэка налічвае 2.300 кніг. Ёсць абсталяванне для фізкабінета, падана заяўка на закупку новых прылад на 1500 рублёў. Бюджэт школы складае 62 тыс. рублёў, у 102 разы больш, чым бюджэт былой Замошскай валаснай школы.

За годы совецкай улады ў Замошскай школе навучаліся тысячы дзяцей. Многія з іх ужо сталі інжынерамі, настаўнікамі, камандзірамі Чырвонай Арміі. 10 чалавек былых вучняў гэтай школы атрымалі вышэйшую асвету, 30—сярэднюю. Маня Пацкевіч стала лётчыцай, з сям'і калгасніка Васіля Чаропкі два сыны скончылі вышэйшую навучальную ўстанову, трэці — тэхнікум.

Сёння 317 вучняў прыдуць у Замошскую школу. Шчаслівыя, радасныя дзеці, сагрэтыя сталінскімі клопатамі, сядуць за парты, возьмуцца за кнігі, каб авалодаць ведамі, каб у будучым стаць усебакова адукаванымі і карыснымі грамадзянамі сваёй радзімы.

Школа выхоўвае маладых, палкіх патрыётаў. Тут ёсць 42 комсамольцы, 170 піянераў, астатняя дзетвара — акцябраты. Гэты маладняк будзе вучыцца так, як гэтага патрабуе комуністычная партыя, як гэтага патрабуе вялікі Сталін.

Р. СЯРГЕЕНКА.
Асіпавіцкі раён.

ХЛОПЧЫКАВЫ МАРЫ

Рыгораў друг Іванка,
Хлапчук жывы, вясёлы,
Яшчэ ў глыбокім ранку
Пабег да новай школы.
А там — ужо гаворка,
Навокал песні, жарты;
Іванка і Рыгорка
Любуюцца на парты.

Падлога, сцены, рамы,
Як шкло, блішчаць празрыста —
Нідзе ніводнай плямы,
Усюды ўтульна, чыста.

У клас убегла сонца
Пагрэць вазоны, кветкі...
Глядзяць на ўсё бясконца
Здаволеныя дзеткі.

Іванка запісаўся
Хадзіць сюды вучыцца
І з радасцю памчаўся
Дадому пахваліцца:
— Эй, мамачка, мамуська,
Там нас к сталу паздалі
І ўсіх нас — Грышу, Люсю —
Вучыцца запісалі.
Я рад і весялюся,
Я рад, мамка, без меры,
Я ў школе запішуся
У атрад — у піянеры.
Да кніг у мяне, мамка,
Як знаеш, шмат ахвоты,
Рысаваць я буду танкі,
Заводы й самалёты.
Я ўжо і зараз сеў-бы
У сапраўдны самалёт,
І смела паляцеў-бы,
Каб толькі ўзяў пілот, —
Буржуяў біць без ліку,
Бамбіць з вышынь-высотаў.
Як вырасту вялікім,
То буду сам пілотам.
Назаўтра раннім ранкам
З пасцелі ўстаў Іванка,
І радасным, вясёлым,
Пашоў вучыцца ў школу.

Тодар АЛЕСІН.

СТУДЭНТЫ

Малады чалавек уступае ў жыццё. Яно, кіпучае і многаграннае, устае перад ім, як багаты скарб, адкрываючы чалавеку свае бліскучыя нетры, як пакорны матэрыял, чакаючы рукі майстра.

Перад ім, поўным высокіх імкненняў маладых сіл, шырока ляжаць светлыя дарогі з будучыняй, якая вабіць. Ён глядзіць на іх з хваляваннем і радасцю. Ён ведае, што яго чакае і што ён возьме ад жыцця. Ён возьме ад яго самае лепшае, бо свет належыць яму і ён сам яму аддасць усё сваё лепшае: свае свежыя сілы, гарачую любоў і веру ў цудоўную будучыню чалавецтва.

Ён беражна возьме жыццё ў свае рукі і будзе будаваць яго так, як вучаць геніяльнейшыя правадыры чалавецтва Ленін і Сталін.

Ён узляціць у стратасферу, ён завершыць пакарэнне Паўночнага полюса, ён пабудуе новыя гарады і нябачаныя машыны, ён прымусіць вінаград расці ў студзёнай тундры, ён напіша цудоўную паэму, і цудоўная сімфонія загучыць пад яго пальцамі, з чырвоным сцягам пройдзе па ўсёй зямлі, вызваляючы рабоў і знішчаючы прыгнятальнікаў. Сталінскія клопаты, пуцяводныя звёзды Крэмля будуць асвятляць яго шлях. Малады чалавек прагне барацьбы і ведаў, бо ён ведае, што іменна яму дано вялікае шчасце завяршыць пабудову ўсеагульнага шчасця на нашай планеце.

Малады чалавек прагне ведаў.

**
*

Чырвонай рабінай, пазалочанымі лісцямі на клёнах загарэўся верасень. У гэты ціхі час надыходзячай восені перапоўнены паязды і вакзалы. Тысячы шчаслівых юнакоў і дзяўчат з'язджаюцца на вучобу ў гарады Саюза.

У нашай рэспубліцы 22 вышэйшыя навучальныя ўстановы Ва універсітэтах, інстытутах навучаецца 14.626 студэнтаў.

32.976 чалавек навучаецца ў БССР у 95 тэхнікумах і педвучылішчах. Ёсць 21 рабфак з кантынгентам навучаючыхся ў 5.830 чалавек.

Усяго ў ВНУ і ВТНУ, тэхнікумах, педвучылішчах і рабфаках БССР навучаецца 53.932 студэнты.

**
*

У калгасе імя Варашылава. Шклоўскага раёна, у апошнім нумары комсамольскай насценгазеты змешчана падборка на тэму аб поўналецці.

Частка газеты запоўнена ўрыўкамі з твораў класікаў Героі Пушкіна Некрасава, Фанвізіна з'явіліся на старонках калгаснай насценгазеты.

І асабліва журботнай, асабліва вострым сазнаннем бяссілля напоўнена вядомая лермантаўская «Дума»:

«Печально я гляжу на наше поколенье,
Его грядущее— иль пусто иль темно:
Меж тем под бременем познанья и сомненья
В действии состарится оно.
Богаты мы, едва из колыбели,
Ошибками отцов и поздним их умом.
И жизнь уж нас томит. как ровный путь без цели,
Как пир на празднике чужом».

І глыбокай тугой, рэзкім асуджэннем гучаць словы «неистового Виссариона» Белінскага аб тым, што «без мэты няма дзейнасці, і без дзейнасці няма жыцця», аб тым што «мы людзі без бацькаўшчыны, не, горш чым без бацькаўшчыны — мы людзі, бацькаўшчына якіх — прызрак, і ці дзіва, што самі прызракі. што наша дружба, наша каханне, нашы імкненні, наша дзейнасць — прызрак» Побач з гэтымі журботнымі прызнаннямі змешчаны пісьмы комсамольцаў-калгаснікаў, залічаных у гэтым годзе ў Беларускі сельскагаспадарчы інстытут

«Поўналецце! Яго сустракаю я з пачуццём гордасці. Я стаханавец калгасных палёў. Мяне залічылі студэнтам Беларускага сельскагаспадарчага інстытута.. Замацаваць поспехі маёй работы, вучыцца, вучыцца і вучыцца, актыўна працаваць у комсамоле».

Без ілжывай скромнасці, сазнаючы ўсю магчымасць сваёй справы, напісаў аб сабе комсамолец-стаханавец Коля Жылінскі гэтымі ўпэўненымі словамі З такой упэўненасцю і бадзёрасцю гавораць і астатнія: Наташа Лісун. Міша Баброў. Яша Шварцман.

Замест «бремени познания» — прагнае імкненне да ведаў, неабходных на кожным кроку.

Замест «бессилия» — сазнанне сваёй поўнацэннасці.

Замест «бездействия» — кіпучая работа, стаўшая справай доблесці і геройства.

А бацькаўшчына з прызрака стала бацькаўшчынай кроўнай і блізкай, для якой не шкада ні жыцця, ні сіл.

**
*

Ад ізумруднага каўра аэрадрома адрываецца срэбнакрылы самалёт і ўпэўнена плыве ў бяскрайнія прасторы, поўныя сонца і ветроў. Вось ён знік за вялізнымі, як сумёты воблакамі. Раптам самалёт з'яўляецца. Ён старчма ляціць уніз. Робіць складаныя мёртвыя петлі. Потым, палятаўшы, плаўна садзіцца на аэрадром. З кабіны выходзіць пілот. Хто гэта? Майстар пілатажа? Не, перад вамі звычайная белакурая дзяўчына. Маня Казлова,—студэнтка геаграфічнага факультэта Беларускага дзяржаўнага універсітэта. Без адрыву ад вучобы Маня скончыла школу вучлётаў пры Цэнтральным аэраклубе імя Молакава Зараз займаецца выдатна ў школе лётчыкаў-інструктараў. Ва універсітэце яна таксама здае залікі на выдатна

— Спачатку цяжкавата давалася спалучаць універсітэцкую вучобу з вучобай у аэраклубе, — расказвае Маня.— Цяпер адно аднаму не перашкаджае. Геафак нават дапамагае мне ў лётнай справе Карту я ведаю выдатна. Прыклад гераічных совецкіх лётчыц Расковай, Осіпенка і Ламака кліча мяне ў рады ваеннай авіяцыі. Я абавязкова стану ваенным лётчыкам.

**
*

Ядраны вераснёўскі ранак. У гарадскіх садах моцна пахне «антонаўкамі» Гулкія вуліцы Менска навадняюцца маладымі людзьмі Рассыпаючы смех і жарты, яны весела крочаць на заняткі

Абраша Окунь, хвалюючыся, выходзіць з трамвая. Перад ім светлыя карпусы Політэхнічнага інстытута Абраша выдатна скончыўшы 10 класаў 4-й віцебскай школы, залічан студэнтам інстытута без іспытаў.

На скверы Універсітэцкага гарадка група загарэлых юнакоў і дзяўчат Яны ажыўлена расказваюць аб здаровым летнім адпачынку. Чарнавокая Вера Соркіна — выдатніца факультэта замежных моў МПІ — толькі ўчора прыехала з Еўпаторыі. Літфакавец Міша Міндлін пабыў у гэтым годзе на Беламорскім канале. Заўзяты гісторык і географ Яша Бондараў — студэнт БДУ—штурмаваў скалістую Ай-Петры

Цяпер іх — маладых і загарэлых — клічуць сонечныя аудыторыі, навуковыя лабараторыі, вясёлы гомав карыдораў, прагнае маўчанне чытальняў.

Добры дзень, новы вучэбны год!

АНАТ. ВЯЛЮГІН.

БУДЗЕМ ВЫХОЎВАЦЬ ГРАМАТНЫХ ДЗЯЦЕЙ

Прайшло лета. Прайшлі дні, калі шчаслівая, радасная дзетвара адпачывала ў лагерах, санаторыях, дамах адпачынку, на курортах. Сёння загарэлыя, вясёлыя, здаровыя дзеці прыдуць у свае прасторныя школы і зноў пачнуць вучыцца.

Наша школа сёлета добра падрыхтавалася да новага вучэбнага года. Класы — чыстыя, прасторныя, светлыя, прыведзены ў поўны парадак Улічваючы мінулагоднія недахопы зараней прывялі ў парадак абсталяванне, падручнікі Школа поўнасцю ўкамплектавана настаўнікамі. Складзен расклад урокаў. Да кожнага класа прымацаван настаўнік. З першых дзён вучобы ў нашай школе мы забяспечым арганізаванасць і парадак

Многа чаго мы дабіліся ў мінулым 1937—38 вучэбным годзе. У другім класе, дзе настаўніцай з'яўляецца тав. Лакеева з 37 вучняў ні адзін не астаўся на другі год. Па гісторыі і геаграфіі мы мелі стопроцантную паспяховасць Нядрэнныя атрымалі рэзультаты і па беларускай мове Па гэтаму прадмету 15 вучняў мелі выдатныя адзнакі.

Пачынаецца новы вучэбны год. Перад мною — настаўніцай беларускай мовы — стаяць вялікія і адказныя задачы. Трэба дабіцца, каб дзеці сталі граматнымі, каб ва ўсіх трох класах (5, 6 і 7), дзе я працую, была стопроцантная паспяховасць. Вопыт маёй работы паказаў, што гэтага ўпаўне можна дабіцца.

З самага пачатку вучобы я буду трымаць цесную сувязь з бацькамі. Гэта мне дапаможа даведацца, чаму вучань адстае, якая яму патрэбна дапамога. У штодзеннай рабоце асаблівую ўвагу звярну на слабапрацуючых рэбят.

Працуючы над сабой, павышаючы свой ідэйна-палітычны ўзровень, я буду старанна рыхтавацца да ўрокаў так, каб матэрыял прыпадносіць у зразумелай, яснай форме і глыбока яго прапрацоўваць.

Толькі стараннем, упартай работай я змагу выхоўваць граматных, свядомых дзяцей, палкіх патрыётаў нашай соцыялістычнай радзімы. Буду вучыць дзяцей так, як гэтага патрабуе партыя Леніна — Сталіна.

Н. СІМАНОВІЧ,
настаўніца Асіповіцкай поўнай сярэдняй школы № 2.

НАДЫШОЎ РАДАСНЫ ДЗЕНЬ

І вось, надышоў радасны дзень Сёння вучні Пекліцкай НСШ (Любаньскі раён) разам з усімі школьнікамі нашай дарагой радзімы сядуць за парты, пачнуць новы вучэбны год Мы вельмі чакалі гэты дзень, каб вясёлымі і бадзёрымі прысці ў сваю школу і сказаць сваім настаўнікам шчырае «Добры дзень!»

Наша школа сустракае рэбят ва ўсеўзбраенні. Калі вы зойдзіце ў яе, дык апынецеся што ў святліцы. Парты прыгожа афарбаваны і добра расстаўлены Афарбаваны і дошкі. Пабелены сцены. На сценах — партрэты любімых правадыроў совецкага народа І першы з іх — партрэт вялікага Сталіна. які дбайна клапоціцца аб нас, дзецях.

Алесь БАРЫСАЎ.

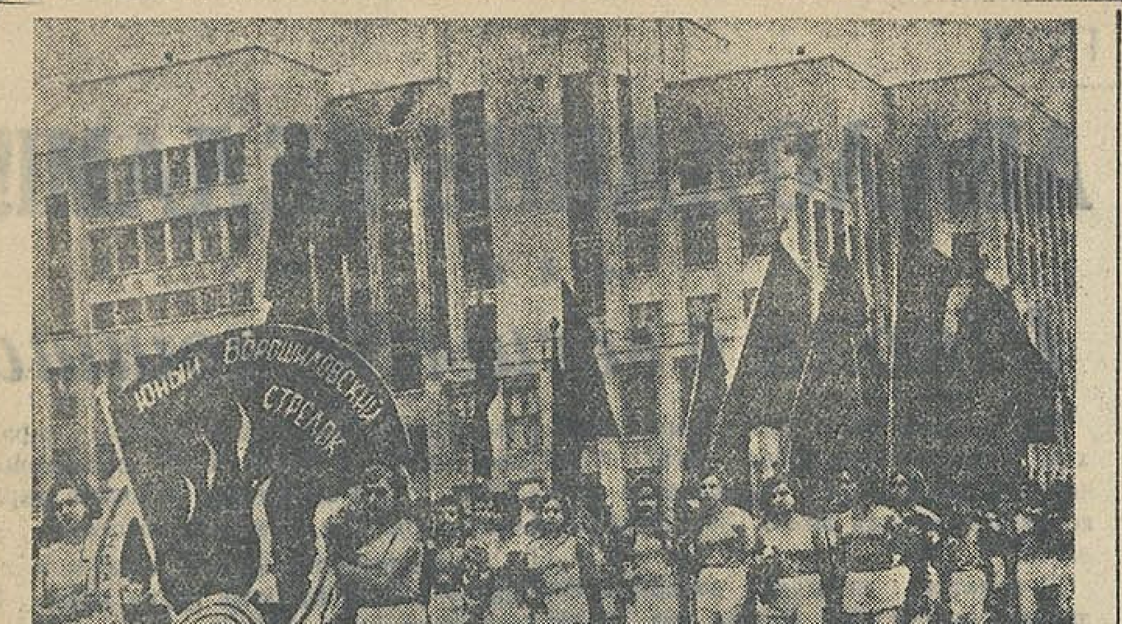

Парад фізкультурнікаў у Менску. НА ЗДЫМКУ: калона юных варашылаўскіх стралкоў на парадзе. Фото Я. Салавейчыка.

НА ФРАНТАХ У ІСПАНІІ

УСХОДНІ ФРОНТ

У афіцыяльнай зводцы іспанскага міністэрства абароны, апублікаванай 30 жніўня, адзначаецца, што ў зоне ракі Эбро мяцежнікі і інтэрвенты рэарганізуюць свае сілы, панёсшыя значныя страты ў апошні час, і таму праяўляюць вельмі нязначную актыўнасць.

ЦЭНТРАЛЬНЫ ФРОНТ

Паводле паведамлення агенцтва Гавас, рэспубліканскія войскі ў сектары Альмадэн прасунуліся 29 жніўня да вёскі Гвадалпераль. У сектары Пуэнта дэль Арсабіспо рэспубліканскія войскі, якія некалькі дзён таму назад вымушаны былі пад дыўленнем сіл мяцежнікаў адступіць, прадпрынялі паспяховую контратаку ў 30 кіламетрах на поўдзень ад Пуэнта дэль Арсабіспо і выцеснілі мяцежнікаў з іх пазіцый.

Згодна зводцы іспанскага міністэрства абароны, рэспубліканскія войскі 30 жніўня, зламіўшы супраціўленне мяцежнікаў і інтэрвентаў, прадаўжалі сваё наступленне.

Рэспубліканцы занялі важныя ў стратэгічных адносінах пазіцыі, у тым ліку Сіэра дэль Бенкерэнсія, дзе яны вытрымалі жорсткі бой. Мяцежнікі панеслі цяжкія страты.

Чыгуначная лінія з Кастуэры ў Альмарчон аказалася перарэзанай рэспубліканцамі.

У сектары Пуэнтэ дэль Арсабіспо рэспубліканскія войскі зноў занялі вёску Робледо дэль Масо (на паўночны ўсход ад Севільеха дэ Ла Хара).

На іншых франтах становішча без перамен.

* * *

Італьянскія самалёты бамбардыравалі 30 жніўня Валенсію і Аліканте. Есць чалавечыя афяры.

Рэспубліканскія бамбардыроўшчыкі 28 жніўня падвергі бамбардыроўцы порт Сеуту (Іспанскае Марока). Выканаўшы гэту аперацыю, усе рэспубліканскія самалёты вярнуліся на сваю базу.

(БЕЛТА).

БАМБАРДЫРОЎКА ВАЕННЫХ АБ'ЕКТАЎ СЕУТЫ РЭСПУБЛІКАНСКІМІ САМАЛЁТАМІ

ПАРЫЖ, 31 жніўня. (БЕЛТА). Спецыяльны карэспандэнт агенцтва Эспань перадае ў тэлеграме з Танжэра падрабязнасці бамбардыроўкі рэспубліканскімі самалётамі порта Сеуты (Іспанскае Марока). Шэсць рэспубліканскіх бамбардыроўшчыкаў скінулі бомбы на порт і на ваенныя аб'екты Сеуты. Атака захваціла мяцежнікаў знянацку і выклікала сярод іх паніку. Бамбардыроўцы падвергліся ваенныя аб'екты, прылягаючыя да парта. Пашкоджана крэпасць Хачо.

Зенітныя батарэі мяцежнікаў адкрылі ярасны агонь супроць рэспубліканскай авіяцыі, зрабіўшы вялікі лік залпаў. Дзве з гэтых батарэй былі знішчаны агнём рэспубліканскіх бамбардыроўшчыкаў.

Артылерысты-немцы, кіраваўшыя дзеяннямі гэтых батарэй, былі забіты.

АНТЫФАШЫСЦКІЯ ДЭМАНСТРАЦЫІ Ў ПОЛЬШЧЫ

ВАРШАВА, 30 жніўня. (БЕЛТА). Тэрор данцыгскіх штурмавікоў выклікаў новую хвалю антыфашысцкіх дэманстрацый у Заходняй Польшчы. 27 жніўня ў Быдгошчы адбыўся сход 3.000 чыгуначнікаў, на якім усе прамоўцы патрабавалі аднаўлення парадку ў Данцыгу. На мітынгу раздаваліся галасы з патрабаваннямі ўвядзення Польшчай у поўнай адпаведнасці з яе правамі сваіх узброеных сіл на тэрыторыю «вольнага горада». У Гдыні адбыўся сход 1000 чыгуначнікаў, якія пастанавілі байкатаваць усе данцыгскія і германскія газеты аж да спынення бясчынстваў данцыгскіх штурмавікоў. Віленская газета «Кур'ер поўшэхны», паведамляючы аб гэтых мітынгах, піша: «Наяўнасць у Польшчы агентуры германскай урадавай партыі, якая распаўсюджвае свой уплыў і ўладу на Польскае Замор'е, з'яўляецца нецярпімай правакацыяй. Неабходна ўмацаваць нашы заходнія раёны».

ЗБІТА 6 ЯПОНСКІХ БАМБАРДЫРОЎШЧЫКАЎ

ЛОНДАН, 30 жніўня. (БЕЛТА). Паводле паведамлення гонконгскага карэспандэнта газеты «Іўнінг стандарт», раніцой 30 жніўня на паўночным ўсходзе ад Кантона адбыўся паветраны бой паміж японскімі эскадрыллямі і 19 кітайскімі самалётамі. Кітайскія лётчыкі збілі 6 японскіх бамбардыроўшчыкаў.

ЗВАРОТ ЦК КОМПАРТЫІ ФРАНЦЫІ

ПАРЫЖ, 30 жніўня. (БЕЛТА). «Юманітэ» публікуе наступны зварот ЦК французскай комуністычнай партыі:

«Як і ў маі месяцы, пагроза вайны зноў навісла над Еўропай. Гітлер канцэнтруе свае дывізіі на граніцах Чэхаславакіі. Прэса фашысцкай Германіі вядзе шалёную кампанію супроць Чэхаславакіі.

Для цяперашніх уладароў Германіі гутарка ідзе зусім не аб правах і інтарэсах пражываючых у Чэхаславакіі немцаў. Ёсць сотні тысяч немцаў і ў італьянскім Тіроле. Гітлер, аднак, заявіў, што для яго не існуе ціропьскай праблемы. Сапраўдная мэта падпальшчыкаў рэйхстага зусім іншая. Яны жадаюць сцерці з карты Еўропы Чэхаславацкую рэспубліку, паколькі гэта рэспубліка з'яўляецца ў Цэнтральнай Еўропе перашкодай супроць вайны, ачагом свабоды, аплотам цывілізацыі, супроць хвалі фашысцкага варварства. Чэхаславацкая рэспубліка з'яўляецца саюзніцай Францыі, якая гарантавала ёй незалежнасць урачыстымі і точнымі абавязацельствамі. У даны момант вайна, якую Гітлер хоча развязаць, можа быць яшчэ не дапушчана. Было-б дастаткова, каб Францыя і іншыя краіны заявілі аб гатоўнасці перашкодзіць вайне ўсімі сродкамі.

На працягу апошніх год Японія бесперапынна пагражала Совецкаму Саюзу. Аднак, адчуўшы пры першай-жа сваёй спробе волю вялікай рэспублікі рабочых і сялян даць адпор агрэсару, японскія падпальшчыкі вайны пайшлі напапятную. Вось метад, які павінны прымяніць усе міралюбівыя нацыі для таго, каб выратаваць мір!

Вось гэтым пачаткам аздараўлення, цвёрдасці і рашымасці супраціўляюцца капіталістычная алігархія і яе слугі—агенты Гітлера і Мусаліні, кагуляры і іншыя фашысцкія змоўшчыкі з «пятай калоны». Адны і тыя-ж сілы хочаць раздавіць Чэхаславакію і знішчыць сацыяльныя заваяванні ў Францыі. Тыя-ж самыя сілы гатовы выдаць Францыю яе самым бязлітасным ворагам.

Французы, заклапочаныя бяспекай краіны, французы, жадаючыя захаваць у Францыі дэмакратыю, радыкалы, соцыялісты, дэмакраты, комуністы, арганізаваныя ў прафсаюзы працоўных, каталікі, мужчыны і жанчыны, будзьце адзіны для выратавання цывілізацыі і міру!

Калі Гітлер нападзе на Чэхаславакію, то ён павінен сустрэцца тварам к твару з Францыяй, вернай прынятым ёю на сябе абавязацельствам!

Калі Гітлер абрушыць на Еўропу праклятыя біч вайны, то ён павінен будзе разбіцца аб несакрушальную магутнасць згуртаваных сіл міру!

Няхай жыве незалежнасць Чэхаславакіі!

Няхай жыве саюз міралюбівых сіл для выратавання міру!».

РАШЭННІ ФРАНЦУЗСКАГА УРАДА ПА ПЫТАННЮ АБ 40-ГАДЗІННЫМ ТЫДНІ

ПАРЫЖ, 31 жніўня. (БЕЛТА). Сутнасць прынятых учора французскім урадам із'яццяў з закона аб 40-гадзінным рабочым тыдні зводзіцца, згодна афіцыяльнаму камюніке, да наступнага: выдаецца дэкрэт, першы артыкул якога прадастаўляе ўраду права ўстанаўліваць дадатковыя рабочыя гадзіны ва ўсіх прадпрыемствах, якія працуюць на патрэбы нацыянальнай абароны і на дзяржаўныя патрэбы. Неабходнасць увядзення дадатковых гадзін вызначаецца адпаведным міністрам; міністр працы зацвярджае або абмяжоўвае прэдзел неабходных із'яццяў з дзеяння закона аб 40-гадзінным рабочым тыдні.

У афіцыяльным камюніке ўказваецца, што «ўрад парашыў поўнасцю скарыстаць усе свае правы».

Другі артыкул дэкрэта датычыць рабо́т прыватнай прамысловасці. Гэты артыкул упаўнаважвае міністра працы прадастаўляць прыватным прадпрыемствам права ўводзіць у сябе дадатковыя гадзіны работы ў межах да 100 гадзін у год.

У рабочых колах падкрэсліваюць з абурэннем, што дэкрэт з'яўляецца ўдарам па соцыяльнаму заканадаўству, прынятаму пасля перамогі народнага фронта на парламенцкіх выбарах 1936 года. У сувязі з стварыўшымся становішчам сёння адбудзецца пасяджэнне адміністрацыйнай камісіі ўсеагульнай канфедэрацыі працы.

ПІСЬМО ГЕРМАНСКАЙ КОМПАРТЫІ

ПАРЫЖ, 30 жніўня. (БЕЛТА). «Юманітэ» друкуе пісьмо ЦК германскай компартыі да германскіх соцыял-дэмакратаў па пытанню аб адзінстве дзеянняў.

Пісьмо падкрэслівае сур'ёзнасць унутранага становішча ў Германіі, мілітарызацыю прадпрыемстваў, мабілізацыю германскай арміі, а таксама той факт, што гітлераўская дыктатура пагражае вайной Чэхаславакіі.

Выходзячы з вастрыні становішча, компартыя Германіі заклікае ўсе арганізацыі германскай соцыял-дэмакратычнай партыі перайсці ад слоў да справы і ўстанавіць цеснае супрацоўніцтва з комуністычнай партыяй для ажыццяўлення адзінства дзеянняў у барацьбе супроць вайны і фашызма.

СТАНОВІШЧА Ў ЧЭХАСЛАВАКІІ

ПРАГА, 30 жніўня. (ТАСС). Учора лорд Рэнсімен уноў сустрэўся з парламенцкай камісіяй кааліцыйных партый на чале са старшынёй палаты дэпутатаў Маліпетрам. Як перадаюць з праінфармаваных крыніц, у час сустрэчы абмеркаваўся план адміністрацыйнай рэформы, выпрацаваны місіяй Рэнсімена і фактычна санкцыяніраваны англійскім урадам у час прабывання Эштон-Гуэткіна ў Лондане.

План гэты, як перадаюць, у асноўным заключаецца ў прапанове аб адміністрацыйным падзяленні Чэхаславакіі на 23—25 абласцей (кантонаў, па-чэшску — жуп), карыстаючыся шырокім самакіраваннем. У Судэцкай вобласці, дзе канцэнтруюцца асноўныя масы нямецкага насельніцтва Чэхаславакіі і тэрытарыяльнай аўтаноміі якой дабіваюцца генлейнаўцы, мяркуецца выдзеліць тры нямецкія вобласці (жупы), 2—3 чэшскіх, а астатнія будуць змешанымі. У некаторых з гэтых абласцей чэшскае насельніцтва будзе меншасцю, у іншых—нямецкае.

У Славакіі будуць выдзелены венгерскія раёны. Права нацыянальных меншасцей у жупах са змешаным саставам насельніцтва будуць агаворана асобым кодэксам нацыянальных меншасцей. Усе дзяржаўныя органы ў нацыянальных жупах будуць весці работу на роднай мове мясцовага насельніцтва.

Парад фізкультурнікаў у Менску. НА ЗДЫМКУ: выступленне танцавальнага калектыву Хойніцкага раёна Палескай вобласці. Фото Б. Вернера (СФ).

АГІТПРАБЕГ РАБОТНІКАЎ ПАЖАРНАЙ АХОВЫ НКВД БССР

ЦАНА УЗДЗЕНСКІМ РЭЗАЛЮЦЫЯМ

УЗДА. (Спец. кар. «Звязды»). Стаяць сухія асеннія дні. Яны не церпяць безгаспадарчых адносін да аховы соцыялістычнай і прыватнай уласнасці ад агню, яны патрабуюць узмацнення проціпажарнай аховы. Уздзенскі райвыканком і райком КП(б)Б нямала спісалі паперы і вынеслі прыгожых пастаноў, рэзалюцый аб наладжванні проціпажарных мерапрыемстваў у раёне. Але гэтыя рашэнні ніхто не выконвае. Удзельнікі агітпрабегу пажарнай аховы НКВД БССР, якія абследвалі рад калгасаў і прадпрыемстваў раёна, выявілі бездапаможнасць раённага кіраўніцтва ў барацьбе з прыроднай стыхіяй—агнём.

У 15—20 метрах ад раённых арганізацый знаходзіцца швейная прамысловая арцель «Кастрычнік». Выяўлена, што тут агнетушыцелі да трох год не перазаражаліся, з'яўляюцца нядзеючымі, што ў агнетушыцелі замест засцерагальных пробак закладзена папера з вялікай колькасцю дроту вялікага сячэння.

Або такі факт. Ля самага раённага цэнтра раскінуўся калгас «Інтэрнацыянал». На выпадак пажару калгас не падрыхтаваны. Проціпажарны інвентар знаходзіцца ў безгаспадарчым становішчы — рукавы дзіравыя, бочкі раскіданы і знаходзяцца без вады.

Фактаў дрэннай пастаноўкі проціпажарнай аховы ў раёне можна было-б прывесці больш, але і гэтыя гавораць, што райком партыі (сакратар тав. Скварадка), РВК (старшыня тав. Пашкоўскі) не займаюцца пытаннямі проціпажарнай аховы. У радзе калгасаў раёна пры малацьбе парушаюцца элементарныя правілы проціпажарнай аховы. Калгаснікі раёна не мабілізаваны на барацьбу з пажарамі.

АСТРОЎСКІ.

УСЕБЕЛАРУСКАЯ НАРАДА ПА БАРАЦЬБЕ З ТУБЕРКУЛЁЗАМ

У Менску закончылася ўсебеларуская нарада па барацьбе з туберкулёзам. У яе рабоце прымалі ўдзел прадстаўнікі большасці туберкулёзных дыспансераў рэспублікі. Былі заслуханы даклады прафесараў Маршака, Шапіра і інш., а таксама справаздачы аб рабоце дыспансераў.

На нарадзе распрацаваны рад мерапрыемстваў па палепшэнню метадаў лячэння туберкулёза, па палепшэнню работы дыспансераў.

У снежні ў Менску будзе склікан усебеларускі з'езд па барацьбе з туберкулёзам з удзелам прадстаўнікоў навуковых і лячэбных устаноў Масквы, УССР і іншых рэспублік. Намечана арганізацыя ў 1939 годзе люпазорыя (лячэбніца для хворых скурным туберкулёзам).

АЎТАКАЛОНЫ ПЕРАВОЗЯЦЬ БАГАТЫ КАЛГАСНЫ ЎРАДЖАЙ

Сотні аўтамашын калгасаў, МТС БССР заняты перавозкай калгаснага ўраджаю. На дарогах рэспублікі вялікае ажыўленне. Упраўленне аўтатранспарту БССР арганізавала 11 аўтакалон па перавозцы сельскагаспадарчых грузаў. У кожнай калоне ад 7 да 20 аўтамашын. Укамплектаванне калон працягваецца. Аўтакалоны возяць зерне, гародніну да станцый чыгункі, на прыстані, вяртаюцца назад з гаручым да машынна-трактарных станцый, мінеральныя ўгнаенні — у калгасы, прамысловыя тавары — у магазіны сельскай спажывецкай кааперацыі. Перавезена ўжо каля 3.000 тон. У тым ліку Гомельскай аўтакалонай 340 тон і т. д.

ПАВЕДАМЛЕННІ

1 верасня 1938 г. у клубе фабрыкі імя Кагановіча ў 2 гадзіны дня адбудзецца [illegible]

КАГАНОВІЦКІ РК КП(б)Б.

1 верасня 1938 г. у парку імя Горкага (сад «Профінтэрн») у Зялёным тэатры, у 7 гадзін вечара склікаецца

АГУЛЬНАГАРАДСКІ СХОД ПРЫЗЫЎНІКАЎ

Пасля сходу ў Зялёным тэатры адкрыты вечар [illegible]

Уваход на агульнагарадскі сход па білетах.

МЕНГАРКОМ КП(б)Б. РАЙВАЕНКАМАТ.

Вым. абавязкі адказнага рэдактара Д. Т. ЛЕБЕДЗЕЎ.

ГАСТРОЛІ ВІЦЕБСКАГА БЕЛДЗЯРЖТЭАТРА (Памяшк. Белдзярждрамтэатра)

1, 2 і 3 верасня

ДЗЕЦІ ВАНЮШЫНА

Пачатак у 8 гадзін веч.

Каса адкрыта з 11.30 да 3 г. дня і з 5.30 да 9 г. веч.

ДЗЯРЖЦЫРК (Парк імя Горкага)

СЕННЯ

Музыкальна-эксцэнтрычная трупа [illegible]

Кінотэатр «Інтэрнацыянал» «ПЕТЭР»

Кінотэатр «Навіны дня»

Кіно «Спартак» НАВАЛЬНІЦА

РАЗВАДЗІЦЕ КРОЛІКАЎ!

КАЛГАСЫ, КАЛГАСНІКІ, АДНААСОБНІКІ, РАБОЧЫЯ, СЛУЖАЧЫЯ!

БЕЛЗАГОТПУШНІНА

КУПІЦЬ ЖЫВЫХ КРОЛІКАЎ [illegible]

МЕНГАЛАНТУНІВЕРМАГУ патрабуюцца

ШКОЛА ФЗВ ПРЫ МАГІЛЁЎСКАЙ ШАЎКОВАЙ ФАБРЫЦЫ абвяшчае НАБОР ВУЧНЯЎ

ДЫРЭКЦЫЯ.

МЕНСКАЯ МУЗЫКАЛЬНАЯ ШКОЛА АБВЯШЧАЕ ПРЫЕМ ВУЧНЯЎ

НА 1938/39 ВУЧЭБНЫ ГОД У ПАДРЫХТОЎЧЫ КЛАС.

Прымаюцца дзеці ад 7 да 8 год (маладзей 7 і старэй 8 год прыем не праводзіцца) [illegible]

ДЫРЭКЦЫЯ.

ДА ВЕДАМА ЎСІХ ПАДПІСЧЫКАЎ НА ПОЎНЫ ЗБОР ТВОРАЎ В. І. ЛЕНІНА

НА БЕЛАРУСКАЙ МОВЕ (30-томнік), выданне 6. БЕЛПАРТВЫДАВЕЦТВА.

УПРАЎЛЕННЕ КНІГАГАНДЛЮ

Дзяржаўнага выдавецтва Беларусі ПАВЕДАМЛЯЕ,

ПЕРШЫ ТОМ В. І. ЛЕНІНА на беларускай мове ВЫШАЎ з ДРУКУ І РАССЫЛАЕЦЦА ПАДПІСЧЫКАМ.

ПРОСЬБА СВОЕЧАСОВА ВЫКУПІЦЬ.

УПРАЎЛЕННЕ КНІГАГАНДЛЮ ДВБ.

Гукавы кінотэатр „ЧЫРВОНАЯ ЗОРКА“

Сёння і штодзённа—чэхаўская праграма

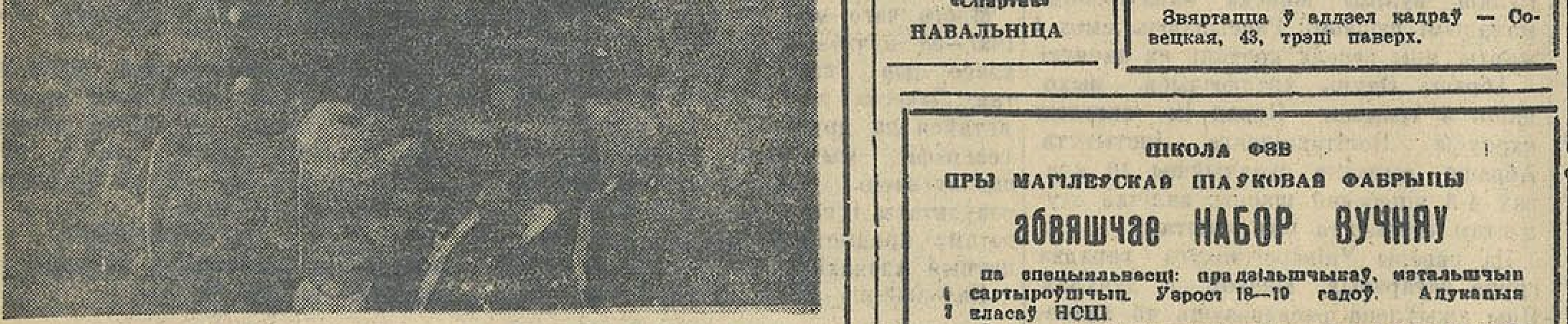

1. МАСКА 2. НАЛІМ 3. МЯДЗВЕДЗЬ

На летняй эстрадзе тэатраліз. ДЖАЗ п-к бр. Жукавых

Пачатак сеансаў: 6, 7.30, 9.15 і 11 г.

Звыш 14 мільёнаў працоўных захоўваюць у ашчадных касах уклады

На суму звыш 5 мільярдаў рублёў

АШЧАДНЫЯ КАСЫ

ПРЫМАЮЦЬ УКЛАДЫ / ВЫДАЮЦЬ УКЛАДЫ

ВЫДАЮЦЬ і ПЛАЦЯЦЬ АКРЭДЫТЫВЫ

АПЛАЧВАЮЦЬ і ПЛАЦЯЦЬ КУПОНЫ аблігацый дзяржаўных пазык

СТРОГА ЗАХОЎВАЮЦЬ ТАЙНУ УКЛАДАЎ

Уплачваюць укладчыкам ПРАЦЭНТЫ

Ашчадныя касы ёсць ва ўсіх гарадах і раёнах СЮЗ ССР. Агульны лік іх перавышае 20 тысяч.

Ці з'яўляецеся вы ўкладчыкам ашчаднай касы?

АДРАС РЭДАКЦЫІ І ВЫДАВЕЦТВА: Менск, Савецкая, 63. Тэлефоны [illegible]